Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

TECHNISCH RAPPORT UITSTROOM EN ARBEIDSMARKT

DE STAAT VAN HET ONDERWIJS 2021

april 2020

INHOUD

1 Inleiding 3

2 Databronnen, methoden en definities 4

2.1 Stelselbestand 4

2.2 CBS-Microdata 4

2.3 Uitstroom en arbeidsmarktinformatie 5

2.4 Methoden 5

2.5 Definities 5

3 Uitstroom uit het stelsel 8

3.1 Eerste schoolloopbaan 8

3.2 Niveau uitstroom na eerste schoolloopbaan 8

3.3 Uitstroom uit het middelbaar beroepsonderwijs 9

3.4 Uitstroom uit het hoger onderwijs 10

3.5 Achtergrondkenmerken van uitstromers 11

4 Aansluiting arbeidsmarkt 14

4.1 Conjunctuurgevoeligheid 14

4.2 Uurlonen na 1 en na 5 jaar 16

4.3 Gelijke kansen op de arbeidsmarkt 16

5 Corona en de arbeidsmarkt 18

5.1 Baanverlies naar uitstroomniveau 18

5.2 Vinden van een baan naar uitstroomniveau 22

5.3 Baanverlies naar studentkenmerken 26

5.4 Baanverlies naar baankenmerken 29

1 Inleiding

In de Staat van het Onderwijs wordt jaarlijks een beeld geschetst van de stand van zaken met betrekking tot de kernfuncties en bijbehorende maatschappelijke opgaven van het onderwijs:

- Elke leerling verlaat het onderwijs geletterd en gecijferd;
- Elke leerling kent zichzelf en heeft geleerd zelfstandig keuzes te maken;
- Elke leerling en student draagt bij aan sociale samenhang in de samenleving;
- Elke leerling en student slaagt in het vervolgonderwijs en op de arbeidsmarkt;
- Elke leerling krijgt een passend aanbod en gelijke kansen.

In dit technisch rapport gaan we in op het uitstroomniveau, op de aansluiting op de arbeidsmarkt en op gelijke kansen. Allereerst wordt het niveau van de uitstroom uit het onderwijsstelsel bepaald. Wij kijken daarbij naar het diplomaniveau waarmee studenten het onderwijs verlaten en of dit verschilt voor verschillende groepen. Vervolgens beschrijven we de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt voor verschillende groepen leerlingen en hoe zich dat de afgelopen tien jaar heeft ontwikkeld. Ten slotte is er speciale aandacht voor de aansluiting tijdens de coronapandemie.

2 Databronnen, methoden en definities

2.1 Stelselbestand

De Inspectie van het Onderwijs beschikt over BRON- en 1-cijferonderwijsbestanden van DUO. De BRON-bestanden bevatten onderwijsregistraties zoals door DUO verkregen van de scholen en onderwijsinstellingen. Deze BRON-bestanden worden verrijkt door DUO tot 1-cijferbestanden. Op basis van deze 1-cijferbestanden worden meerjarige bestanden per sector geproduceerd door DUO (vo en ho) en de inspectie (po, mbo, vavo, (v)so). Deze meerjarige sectorbestanden worden samengevoegd tot een stelselbestand dat uniek is op persoon-jaar niveau. Dubbele inschrijvingen worden als volgt ontdubbeld:

- selectie op hoofdinschrijvingen;
- examens/diploma's gaan voor op inschrijvingen zonder examens/diploma;
- prioriteit van sectoren; ho, mbo-regulier, mbo-nbi, (v)so, vo, vavo, po.

2.2 CBS-Microdata

Achtergrondkenmerken die niet beschikbaar zijn in het stelselbestand worden verkregen via de CBS Remote Access omgeving. Dit geldt voor: juridische ouders van de leerlingen/studenten (via KINDOUDERTAB), de opleiding van de ouders van leerlingen/studenten (via HOOGSTEOPLTAB), het inkomen van de ouders van leerlingen/studenten (via Integraal Huishoudens Inkomen) en arbeidsmarktgegevens van oud-studenten (via POLISBUS en SECMBUS).

2.2.1 HOOGSTEOPLTAB

Dit bestand bevat de hoogst behaalde opleiding van ouders van leerlingen/studenten. Het bestand is goed gevuld voor de jongere leerlingen en voor kinderen met hoogopgeleide ouders. De vulling wordt magerder naarmate de leerlingen/studenten ouder zijn. Met name de informatie voor laagopgeleide ouders ontbreekt dan. Dit is geen probleem zolang de groep laagopgeleide ouders die je wel waarneemt representatief is voor de totale groep leerlingen/studenten met laagopgeleide ouders.
Bij de oudere studenten is de informatie over het opleidingsniveau van ouders met name gevuld uit de UWV-bestanden. Dit betreft een selectie van ouders die in het verleden werkloos zijn geweest.

2.2.2 POLISBUS

Dit bestand (bron: UWV & Belastingdienst) bevat per individu van maand tot maand informatie over het soort betaald werk en bijbehorend loon. We hebben de positie op de arbeidsmarkt in oktober 1 jaar en 5 jaar na diplomering gekoppeld. Ter illustratie: voor studenten die voor het laatst in schooljaar 2009/2010 onderwijs volgden is de arbeidspositie op oktober 2011 en oktober 2015 bekeken.

2.2.3 SECMBUS

Het bestand SECMBUS bevat de sociaaleconomische hoofdstatus van ieder individu gedurende elke maand in de afgelopen jaren, op basis van de inkomensbron. Om te bepalen welke hoofdstatus iemand heeft, worden alle inkomensbronnen van iemand gedurende een maand met elkaar vergeleken. In principe is het hoogste bedrag bepalend voor de hoofdstatus. Daarnaast wordt meegenomen of een persoon ingeschreven staat bij een onderwijsinstelling.
We maken gebruik van de hoofdstatus op 1 oktober van ieder jaar. Elke persoon kan de volgende hoofdstatus aannemen:

- Werknemer (in loondienst)
- Directeur-grootaandeelhouder
- Zelfstandig ondernemer
- Overige zelfstandige
- Ontvanger werkloosheidsuitkering

- Ontvanger bijstandsuitkering
- Ontvanger uitkering sociale voorziening overig
- Ontvanger uitkering ziekte/AO
- Ontvanger pensioenuitkering
- Nog niet schoolgaand/Scholier/Student met inkomen
- Nog niet schoolgaand/Scholier/Student zonder inkomen
- Overig zonder inkomen

Indien iemand niet binnen één van deze statussen valt, dan nemen we aan dat deze persoon geëmigreerd (of overleden) is. Deze persoon wordt derhalve niet in de analyses meegenomen.

2.3 Uitstroom en arbeidsmarktinformatie

Het jaar van uitstroom uit het onderwijsstelsel (gediplomeerd of ongediplomeerd) wordt aangeduid met het inschrijvingsjaar dat start vanaf 1 oktober van de laatste onderwijsinschrijving. Ter illustratie: uitstroomjaar 2015 betekent dat de student voor het laatst in 2015/2016 ingeschreven stond. Het precieze moment van uitstroom is niet bekend. Uitstroom gedurende het inschrijfjaar 2015 kan dus ook in juni 2016 zijn geweest. De arbeidsmarktinformatie betreft informatie over oktober: het basisloon, de contractvorm en de sociaaleconomische status. Ter illustratie: van een uitstromer voor het laatst ingeschreven in het onderwijs 2015/2016 (tussen augustus 2015 en juli 2016 uitgestroomd) wordt de arbeidsmarktsituatie in oktober 2017 gekoppeld. Zodoende is arbeidsmarktinformatie van 1 jaar na uitstroom in werkelijkheid arbeidsmarktinformatie van 1 jaar en 2 maanden tot 2 jaar na uitstroom, afhankelijk van het moment van uitstroom gedurende het inschrijvingsjaar. De meeste uitstroom vindt plaats aan het einde van het inschrijvingsjaar, rond eind juli. Voor de meeste uitstromers geldt daarom dat de arbeidsmarktinformatie van 1 jaar na uitstroom informatie is van 1 jaar en 2 maanden na uitstroom.

2.4 Methoden

De tabellen en grafieken in dit rapport zijn volledig beschrijvend van aard. Het geeft geen inzicht in causale relatie tussen baankansen enerzijds en student- en baankenmerken anderzijds. Het geeft echter wel inzicht hoe de kans op werk en het uurloon zich over de afgelopen jaar naar diplomaniveau en achtergrondkenmerken heeft ontwikkeld, met specifieke aandacht voor de coronaperiode.
Voor de coronaspecifieke analyse, waarbij de kans om een baan in loondienst te verliezen wordt geanalyseerd, worden ook baankemerken in de analyse betrokken. Te weten de branchesector en contractduur (bepaalde/onbepaalde tijd).

2.5 Definities

2.5.1 Uitkomstmaten leerlingen

Voortijdig schoolverlater (vsv)
Vsv'ers zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo- of vwo-diploma of minimaal een mbo-diploma niveau 2. Er is een aantal uitzonderingen. Uitstromende leerlingen uit het pro en studenten die uitstromen met mbo-diploma niveau 1 met werk worden niet beschouwd als een voortijdig schoolverlater. Studenten die in het buitenland wonen en ingeschreven staan in het Nederlandse onderwijs worden buiten beschouwing gelaten.

Kans op geen werk bij uitstroom
Op basis van de sociaaleconomische hoofdstatus van iedere individu wordt de kans op geen werk bepaald. Een individu uit de volgende categorieën: werknemer (in loondienst), directeur-grootaandeelhouder, zelfstandig ondernemer, overige zelfstandige wordt beschouwd als werkend. Indien een individu de status ontvanger werkloosheidsuitkering, ontvanger bijstandsuitkering, ontvanger uitkering sociale voorziening overig, ontvanger uitkering ziekte/ao of overig zonder inkomen heeft,

wordt deze beschouwd als niet werkend. Indien een individu als student wordt aangemerkt (dit kan omdat individuen ook als student worden aangemerkt wanneer zij studiefinanciering ontvangen maar niet staan ingeschreven bij een reguliere bekostigde ho-instelling maar bij een niet-bekostigde instelling) wordt deze bij de analyse buiten beschouwing gelaten.

Basisuurloon bij uitstroom
Van werknemers in loondienst wordt het basisuurloon berekend (basisloon/basisuren) van de maand oktober. Indien mensen meerdere banen hebben in oktober wordt het uurloon van de grootste baan genomen.

Kans om baan te verliezen of te vinden
Van personen in loondienst is bepaald of zij baan hadden in februari van minimaal 0,2 fte (deeltijdfactor >=0,2). Het maakt niet uit of dit een dag per week is of een aaneengesloten periode in een deel van de maand. Vervolgens is bepaald of deze persoon in de maand juni dan wel september wel in loondienst was voor minimaal 0,2 fte. Indien dit het geval is wordt deze persoon aangemerkt als baanverliezer. Voor het vinden van een baan wordt een vergelijkbare definitie gehanteerd. Voor alle personen die in februari niet minimaal voor 0,2 fte in loondienst waren is bekeken of dat in juni en september wel het geval was.

2.5.2 Achtergrondgegevens leerlingen

Geslacht
Het geslacht van de leerling is weergegeven als een jongen of een meisje (man/vrouw).

Hoogst behaalde opleiding ouders
Het hoogst behaalde opleidingsniveau van de juridische ouders van de leerling van het inschrijvingsjaar is ingedeeld in vijf categorieën: Opleiding onbekend, maximaal een mbo-2-opleiding, een mbo-3 of mbo-4 opleiding, hbo-bachelor & associate degree en wo & hbo-master.
De laatst beschikbare gegevens komen uit 2017. Indien van één van de ouders de opleiding bekend is, dan wordt aangenomen dat dit de hoogst behaalde opleiding is van de ouders. Indien van beide ouders de opleiding bekend is, dan gaan we uit van de hoogste opleiding. Indien van beide ouders geen opleiding bekend is, dan valt de leerling in de categorie 'opleiding ouders onbekend'.

Migratieachtergrond
De migratieachtergrond van leerlingen wordt bepaald op basis van zijn/haar geboorteland en de geboortelanden van zijn/haar juridische ouders. Leerlingen worden in vier categorieën ingedeeld: leerlingen zonder migratieachtergrond, leerlingen met een westerse migratieachtergrond, leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond van de 2de generatie, leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond en van de 1ste generatie.

Leeftijd bij uitstroom
Leeftijd bij aanvang van het inschrijvingsjaar waarin de leerling/student uitstroomt.

Indirecte instroom
Er zijn deelnemers in het mbo, hbo en wo die op latere leeftijd (nogmaals) instromen. Het betreft studenten die minimaal twee volledige schooljaren niet staan ingeschreven aan een onderwijsinstelling of studenten die bij eerst bekende instroom 23 jaar of ouder zijn.

Hoogst behaalde onderwijsniveau
In het vo (inclusief vavo), mbo , hbo en wo kunnen leerlingen/studenten een diploma behalen. Bij uitstroom wordt het hoogst behaalde diploma bepaald. Leerlingen die het vso verlaten kunnen dat in sommige gevallen ook doen met een diploma. Echter de diplomagegevens van deze leerlingen zijn niet volledig bekend

(dit komt omdat staatsexamens (nog) niet koppelbaar zijn). Daarom is ervoor gekozen om leerlingen die het vso verlaten of leerlingen die ongediplomeerd het vervolgonderwijs verlaten na eerder vso gevolgd te hebben, vso als hoogst behaalde onderwijsniveau te geven. Dit betekent dus niet dat alle vso-verlaters ongediplomeerd zijn.

Branchesector
Het sector niveau volgende SBI indeling. (De structuur van de SBI 2008 - versie 2019 (cbs.nl)).

2.5.3 Schoolgegevens leerlingen/studenten

Inschrijvingsjaar
Het kalenderjaar waarin op teldatum 1 oktober unieke (hoofd)inschrijvingen worden geteld.

3 Uitstroom uit het stelsel

De afgelopen jaren stroomden er ieder jaar tussen de 255.000 en 275.000 studenten uit ons onderwijsstelsel (exclusief uitstroom uit po en so). Dit zijn studenten die het onderwijsstelsel voor minimaal twee schooljaren verlaten. In dit hoofdstuk beschrijven we het onderwijsniveau waarmee ze dat doen. Wanneer in dit hoofdstuk naar schooljaren wordt verwezen betreft de schooljaren waarin de studenten voor het laatst ingeschreven stonden.

3.1 Eerste schoolloopbaan

De jaarlijkse uitstroom van studenten bestaat voor een groot gedeelte uit mensen die op latere leeftijd weer een opleiding zijn gaan volgen. Deze groep (indirecte instroom) is vooral groot in het mbo (zie tabel 3.1). Het andere deel van de uitstroom bestaat uit studenten die hun eerste (initiële) schoolloopbaan beëindigen.

Tabel 3.1 Percentage van de uitstromende studenten dat het stelsel niet voor de eerste keer verlaat, per onderwijssector

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Vo	0,3	0,3	0,6	0,4	0,4	0,2
Vso	0,4	0,3	0,2	0,3	0,2	0,3
Mbo	42,3	41,0	37,4	30,3	29,3	30,8
Hbo	27,1	26,1	24,3	23,5	22,5	22,2
Wo	16,0	15,5	15,2	15,3	14,3	14,2
Totaal	269.433	274.625	275.723	255.106	260.421	269.712

Bron: 1-cijferbestestanden (po, (v)so, vo, vavo, mbo, ho) eigen bewerkingen

3.2 Niveau uitstroom na eerste schoolloopbaan

Tabel 3.2 toont voor de leerlingen en studenten het hoogst behaalde onderwijsniveau op het moment dat zij voor het eerst uitstromen (initiële schoolloopbaan). Het gaat hier niet om het hoogst gevolgde, maar om het hoogst behaalde onderwijsniveau. De studenten die geen diploma hebben behaald zijn onderverdeeld in vso, praktijkonderwijs en (overig) ongediplomeerd.

In tabel 3.2 en in grafiek 3.1 is te zien dat ongeveer 15 procent uitstroomt met een wo-diploma en 23 procent een hbo-diploma behaalt. Daarnaast betreedt 20 procent van de leerlingen/studenten de arbeidsmarkt met een mbo-diploma niveau 4, 10 procent met een mbo-diploma niveau 3, 8 procent met een mbo-diploma niveau 2 en ongeveer 1,5 procent met een mbo-diploma niveau 1. Verder verlaat ongeveer 6 procent het stelsel met een vmbo-diploma en nog eens 8 procent met een havo/vwo-diploma. Dit gebeurt vaak nadat zij een studie in het vervolgonderwijs hebben gevolgd, maar niet hebben afgerond. Tot slot verlaat 1,5 procent het stelsel na praktijkonderwijs en een kleine 3 procent na vso en 3,5 procent verlaat het onderwijs ongediplomeerd. Ter herinnering, het gaat hier om leerlingen die voor minimaal twee aaneengesloten schooljaren geen onderwijsinschrijvingen hebben in de bij in de registerbestanden bekende onderwijssectoren (uitstroom uit po en so niet meegenomen).

Tabel 3.2 Hoogst behaald niveau van studenten die het stelsel voor de eerste keer verlaten

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Vso	2,6	2,7	2,7	2,9	2,8	2,7
Ongediplomeerd	3,8	3,5	3,3	3,4	3,5	3,5
Praktijkonderwijs	1,4	1,4	1,3	1,5	1,4	1,5

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Vmbo	6,8	6,1	5,7	5,7	5,9	6,4
Havo/Vwo	6,7	7,2	7,5	7,6	7,6	7,8
Mbo niveau 1	2,6	2,6	2,1	2,0	1,8	1,7
Mbo niveau 2	10,0	9,3	8,8	8,1	7,4	7,2
Mbo niveau 3	11,2	11,0	10,9	10,6	10,0	9,8
Mbo niveau 4	18,3	19,3	20,3	19,4	20,6	20,3
Hbo associate degree	0,1	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3
Hbo-bachelor	21,3	21,1	21,8	22,8	23,2	23,4
Hbo-master	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Wo-bachelor	2,2	2,3	2,4	2,6	2,6	2,6
Wo-master	11,2	11,3	11,2	11,5	11,1	11,0
Wo-postmaster	1,6	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5
n	181.123	188.617	197.178	193.672	200.085	205.330

Bron: 1-cijferbestestanden (po, (v)so, vo, vavo, mbo, ho) eigen bewerkingen

Figuur 3.1 Hoogst behaald niveau van studenten die het stelsel voor de eerste keer verlaten, totaal (2017/2018 n=205330)

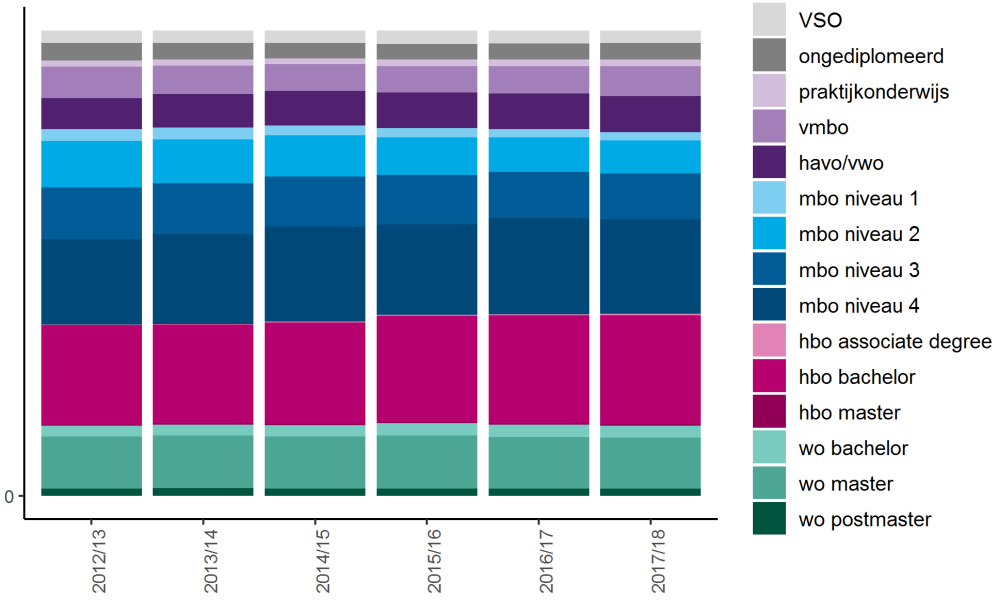

Bron: 1-cijferbestestanden (po, (v)so, vo, vavo, mbo, ho) eigen bewerkingen

Het uitstroomniveau neemt gemiddeld toe over tijd. Deze toename is vooral te zien door een toename van het aandeel mbo niveau 4- en hbo-gediplomeerden en een duidelijke afname in het aandeel mbo niveau 2-gediplomeerden. Het niveau van de uitstroom steeg daarmee ieder jaar langzaam maar gestaag. Echter het aandeel studenten dat in schooljaar 2017/18 uitstroomde met een mbo 4- of ho-diploma was voor het eerst gelijk aan het jaar daarvoor. Daarnaast zien we dat het aandeel dat ongediplomeerd of met een vmbo-diploma het onderwijs verlaat weer toeneemt. Deze trend zagen we eerder ook al in de vsv-cijfers van DUO.

3.3 Uitstroom uit het middelbaar beroepsonderwijs

Wanneer we de uitstroom uit het stelsel vanuit het mbo in meer detail bekijken zien we voor eerst een afname van het aantal mbo 4-gediplomeerden en toename van studenten die uitvallen met een vmbo-diploma.

Tabel 3.3 Hoogst behaald niveau van studenten die het stelsel voor de eerste keer verlaten vanuit het mbo

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Ongediplomeerd	2,9	2,6	2,1	2,0	1,9	2,1
Vso	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1
Praktijkonderwijs	0,5	0,5	0,3	0,4	0,4	0,4
Vmbo	13,1	12,1	11,4	11,7	12,4	13,8
Havo/vwo	0,4	0,5	0,5	0,7	0,6	0,7
Mbo niveau 1	5,6	5,7	4,7	4,6	4,2	4,1
Mbo niveau 2	22,0	21,1	20,1	19,1	17,4	17,1
Mbo niveau 3	24,5	24,8	24,7	25,0	23,5	23,3
Mbo niveau 4	29,9	31,6	34,9	35,2	38,4	37,1
Hbo-wo	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
n	81.935	83.030	85.817	81.599	84.470	85.899

Bron: 1-cijferbestestanden (po, (v)so, vo, vavo, mbo, ho) eigen bewerkingen

3.4 Uitstroom uit het hoger onderwijs

Wanneer we de uitstroom uit het stelsel vanuit het hbo in meer detail bekijken komt het volgende beeld naar voren (zie grafiek 3.2). Het aandeel studenten dat een hbo-bachelor afrondt is de afgelopen jaren gestegen (zie tabel 3).

Tabel 3.4 Hoogst behaald niveau van studenten die het stelsel voor de eerste keer verlaten vanuit het hbo

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Ongediplomeerd	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Vso	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vmbo	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
Havo/vwo	12,9	14,0	13,6	13,1	13,2	13,2
Mbo1-3	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3
Mbo4	15,9	17,1	16,2	14,3	13,7	14,5
Hbo-associate degree	0,4	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0
Hbo-bachelor	68,2	65,8	67,3	69,7	70,4	69,4
Hbo-master	1,0	1,1	1,0	0,9	0,8	0,8
Wo	0,6	0,6	0,4	0,5	0,4	0,4
n	54.228	58.651	61.961	61.432	64.089	66.974

Bron: 1-cijferbestestanden (PO, (V)SO, VO, VAVO, MBO, HO) eigen bewerkingen

Deze stijging wordt veroorzaakt doordat het aandeel studenten met een mbo-diploma niveau 4 dat het hbo (bachelor) ongediplomeerd verlaat afneemt. Met andere woorden, de uitval onder de mbo 4-doorstromers neemt af. Echter, het aandeel dat het hbo verlaat met enkel een havo- of vwo-diploma is de laatste jaren stabiel gebleven. Zo rond de 13 procent. Zoals te verwachten is het arbeidsmarktperspectief van deze studenten beduidend minder gunstig dan van studiegenoten die het diploma wel halen (zie paragraaf 4).

Figuur 3.2 Hoogst behaald niveau van studenten die het stelsel voor de eerste keer verlaten vanuit het mbo, hbo en wo

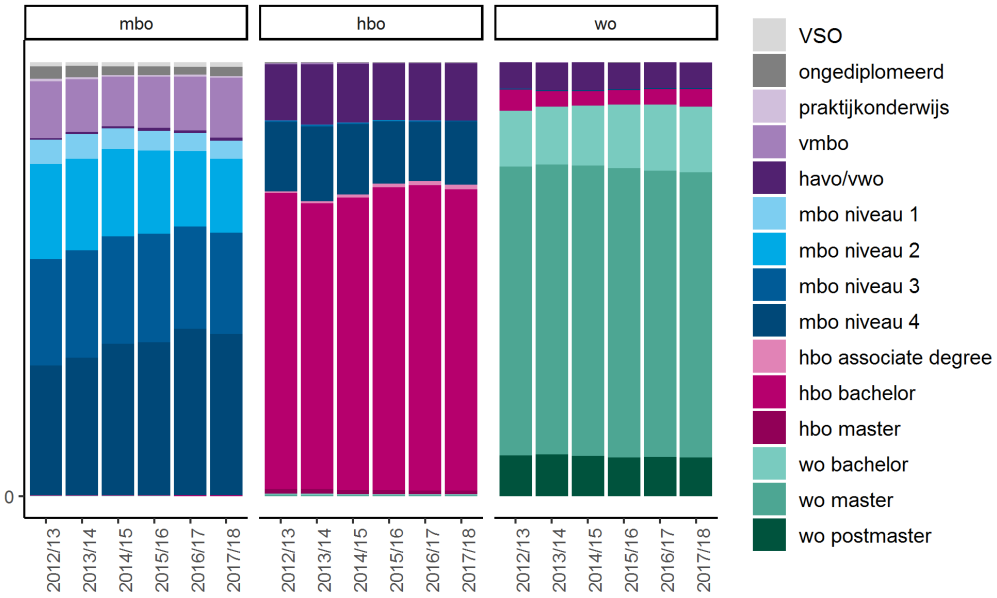

Bron: 1-cijferbestestanden (po, (v)so, vo, vavo, mbo, ho) eigen bewerkingen

Tabel 3.5 hoogst behaald niveau van studenten die het stelsel voor de eerste keer verlaten vanuit het wo

	2012/2013	**2013/2014**	**2014/2015**	**2015/2016**	**2016/2017**	**2017/2018**
Ongediplomeerd	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Vso	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vmbo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Havo/vwo	6,1	6,4	6,4	6,1	5,9	5,9
Mbo1-4	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2
Hbo	4,9	3,6	3,3	3,4	3,5	4,0
Wo bachelor	12,8	13,3	13,9	14,7	15,3	15,1
Wo master	66,6	66,8	66,9	66,6	65,9	65,7
Wo postmaster	9,3	9,6	9,2	9,0	9,0	9,0
N	30.207	31.708	32.845	33.076	33.535	34.170

Bron: 1-cijferbestestanden (po, (v)so, vo, vavo, mbo, ho) eigen bewerkingen

Voor het wetenschappelijk onderwijs (exclusief de internationale studenten) geldt dat het aandeel dat het wo verlaat met een wo-bachelordiploma de afgelopen jaren is toegenomen van ongeveer 12,8 procent in 2012/2013 naar 15,1 procent in 2017/2018. Zij kiezen ervoor niet door te stromen naar een masteropleiding of vallen uit tijdens de masteropleiding.

3.5 Achtergrondkenmerken van uitstromers

De uitstroom uit het stelsel en het hoger onderwijs is nader bekeken voor mannen en vrouwen en groepen met een verschillende migratieachtergrond.

3.5.1 Geslacht

Vrouwen verlaten het stelsel met een hoger diplomeringsniveau dan mannen. Bijna twee derde van de vrouwen verlaat voor het eerst het onderwijs met een mbo niveau 4- of hoger onderwijsdiploma. Voor mannen geldt dit voor de helft. Voor zowel mannen als vrouwen neemt het diplomaniveau bij uitstroom toe (zie figuur 3.3).

Figuur 3.3 Hoogst behaald niveau studenten die het stelsel voor de eerste keer verlaten, totaal en vanuit het hbo en wo, naar geslacht

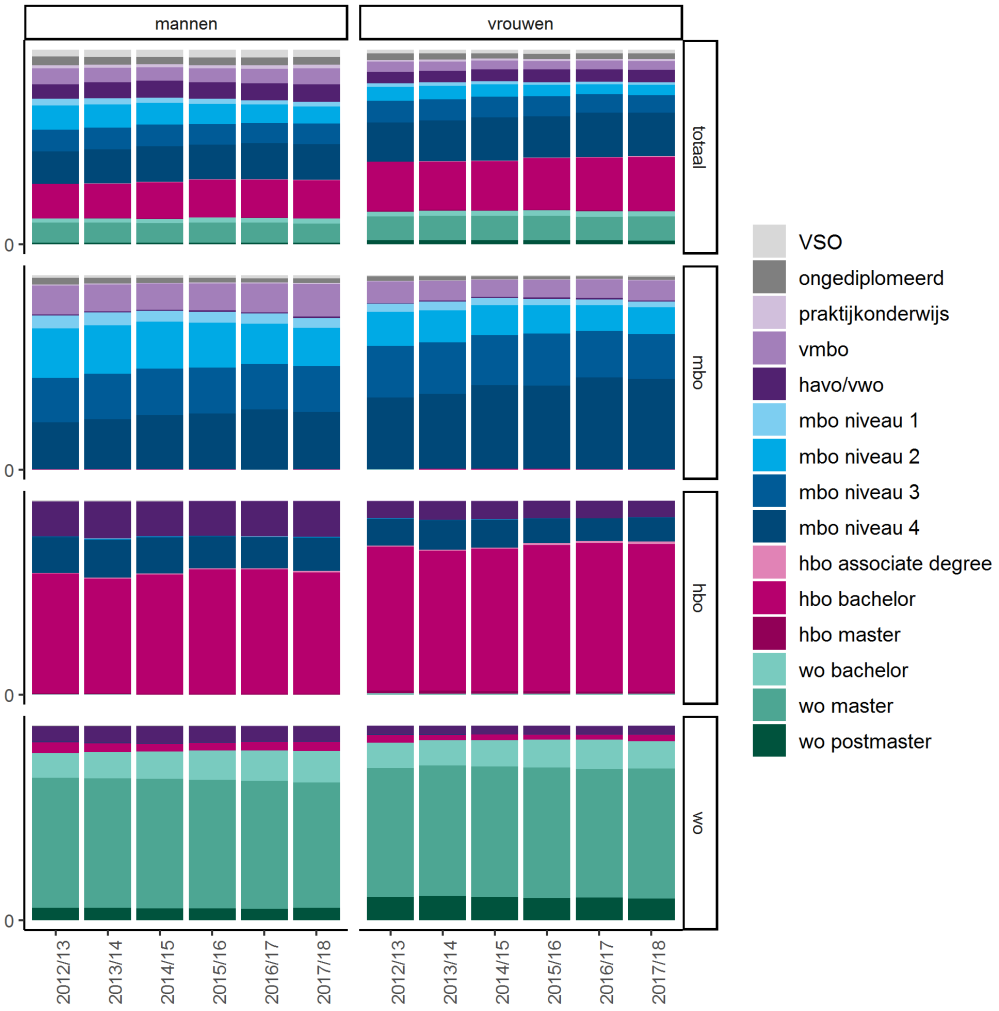

Bron: 1-cijferbestestanden (po, (v)so, vo, vavo, mbo, ho) eigen bewerkingen

Ook voor het hoger onderwijs geldt dat vrouwen met een hoger niveau het hbo en het wo verlaten. Mannen verlaten het hbo vaker met een vo-diploma (18 procent) dan vrouwen (9 procent). Het verschil tussen mannen en vrouwen die het wo verlaten met een wo-bachelordiploma is ongeveer een half procent. Bij beide groepen neemt het aandeel dat uitstroomt met een wo-bachelordiploma toe.

3.5.2 Migratieachtergrond

Figuur 3.4 laat zien dat jongeren zonder migratieachtergrond het onderwijsstelsel met een hoger diplomaniveau verlaten (“geen “) dan jongeren met een migratieachtergrond. Het diplomaniveau stijgt het hardst onder jongeren met een tweede generatie niet-westerse migratieachtergrond (“nw 2e gen”). Verder valt de stijging van de ongediplomeerde uitstroom onder jongeren met een eerste generatie niet-westerse migratie achtergrond (“nw 1e gen) op.

Figuur 3.4 Hoogst behaald niveau van studenten die het stelsel voor de eerste keer verlaten, totaal en vanuit het hbo en wo, naar migratieachtergrond

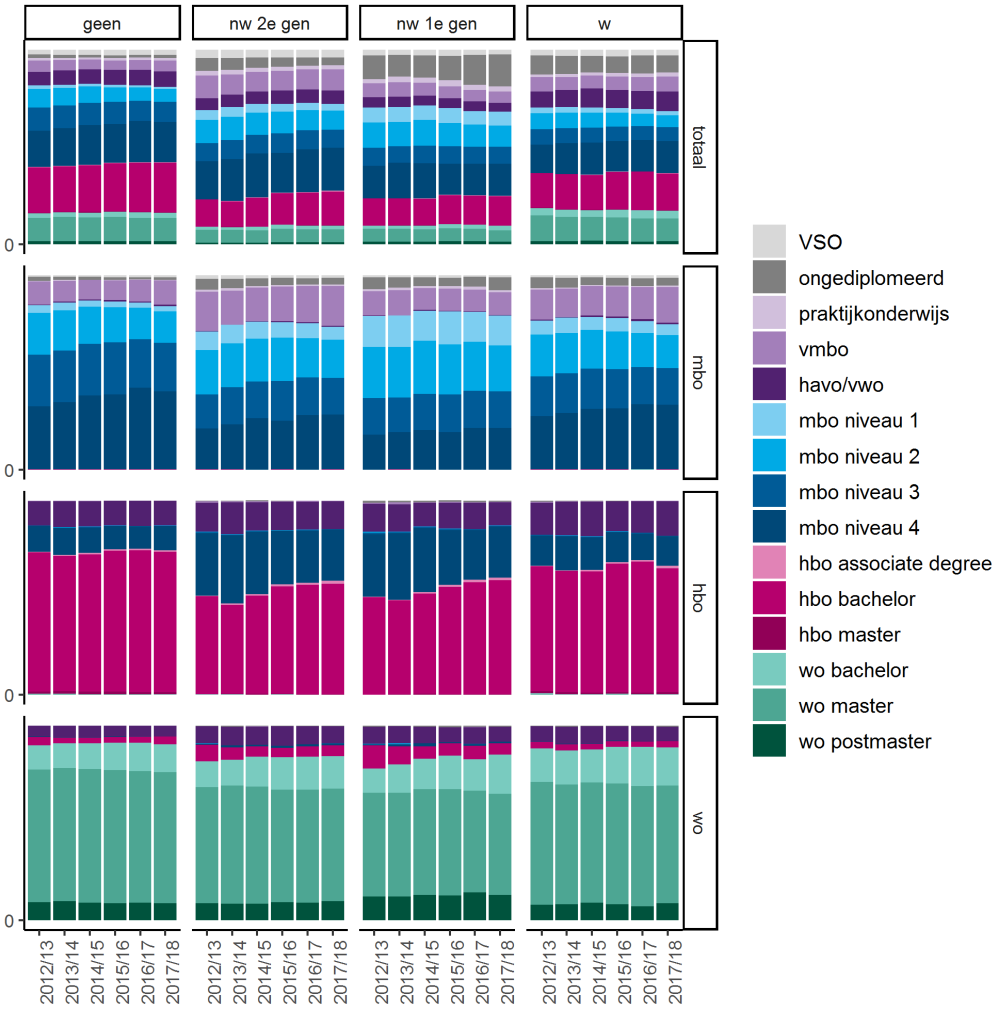

Bron: 1-cijferbestestanden (po, (v)so, vo, vavo, mbo, ho) eigen bewerkingen

Het diplomarendement in het hbo neemt ook het sterkst toe onder studenten met een niet-westerse migratieachtergrond. Zij stromen vaker dan voorheen uit met een hbo-bachelor diploma. Vooral het aandeel dat het hbo verlaat met een mbo-diploma niveau 4 neemt af. Dit kan komen doordat minder studenten met een tweede generatie niet-westerse migratieachtergrond doorstromen naar het hbo en/of door een verbeterd rendement van deze doorstromende groep studenten.
Tot slot valt op dat studenten met een migratieachtergrond ongeveer twee keer vaker het wo verlaten met een vo-diploma. Hoe het deze jongeren op de arbeidsmarkt vergaat is te lezen in paragraaf 4.3.

4 Aansluiting arbeidsmarkt

In het vorige hoofdstuk behandelden we de uitstroom uit het onderwijsstelsel. In dit hoofdstuk laten we zien welke baankansen deze uitstromers hebben op de arbeidsmarkt. We kijken daarbij naar de kans op het hebben van werk (in loondienst of als zelfstandige) na 1 jaar en het basisuurloon na 1 en na 5 jaar van diegenen die in loondienst zijn. Anders dan vorig jaar ligt de focus nu op de ontwikkeling over de tijd. Wanneer in dit hoofdstuk naar jaren wordt verwezen betreft dit het jaar waarin de arbeidsmarktpositie wordt beschreven. Dat betekent wanneer de arbeidsmarkt positie na 1 jaar in 2018 wordt besproken het de studenten betreft die in schooljaar 2016/2017 voor het laatst ingeschreven stonden. Gaat het om de arbeidsmarktpositie na 5 jaar in 2018 dan betreft het de studenten die in 2012/2013 voor het laatst ingeschreven stonden.

4.1 Conjunctuurgevoeligheid

Figuur 4.1 Kans op geen werk na 1 jaar, naar uitstroomniveau 2009-2018

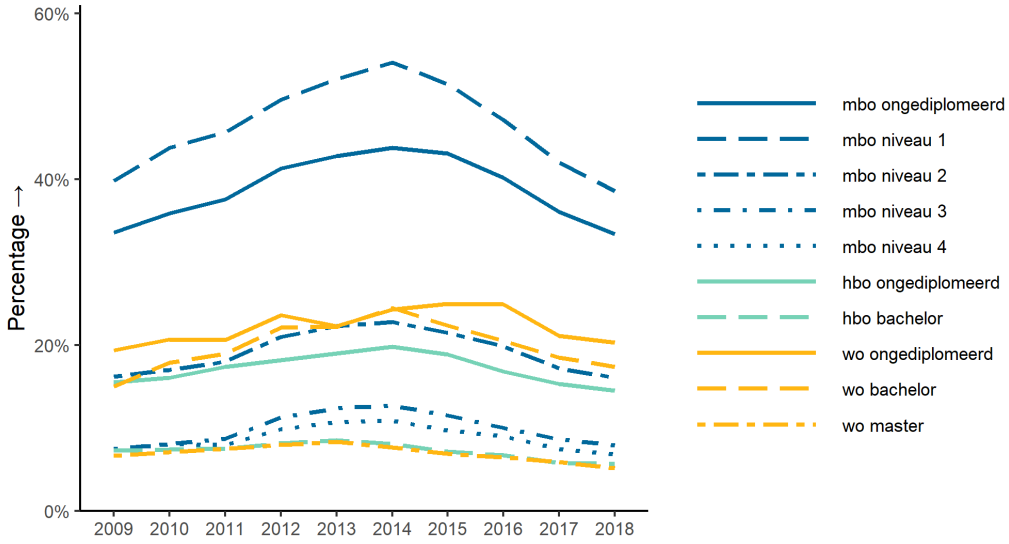

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

Figuur 4.1 laat zien dat de baankansen de afgelopen jaren vooral voor ongediplomeerden (met name uit mbo en in mindere mate uit hbo en wo) en mbo 1-gediplomeerden aan conjunctuur onderhevig waren.

Daarnaast is in grafiek 4.2 te zien dat de uurlonen 1 jaar na uitstroom uitgedrukt in prijspeil 2018 (cpi correctie) eerst daalden en de afgelopen jaren iets herstelden. Opvallend is dat de gemiddelde uurlonen na 1 jaar voor de hoogste opgeleiden in 2018 zich nog niet op het niveau van 2009 bevinden. Terwijl dit voor de lagere niveaus in het mbo wel zo is.

Figuur 4.2 Basisuurloon na 1 jaar naar uitstroomniveau, 2009-2018 prijspeil 2018

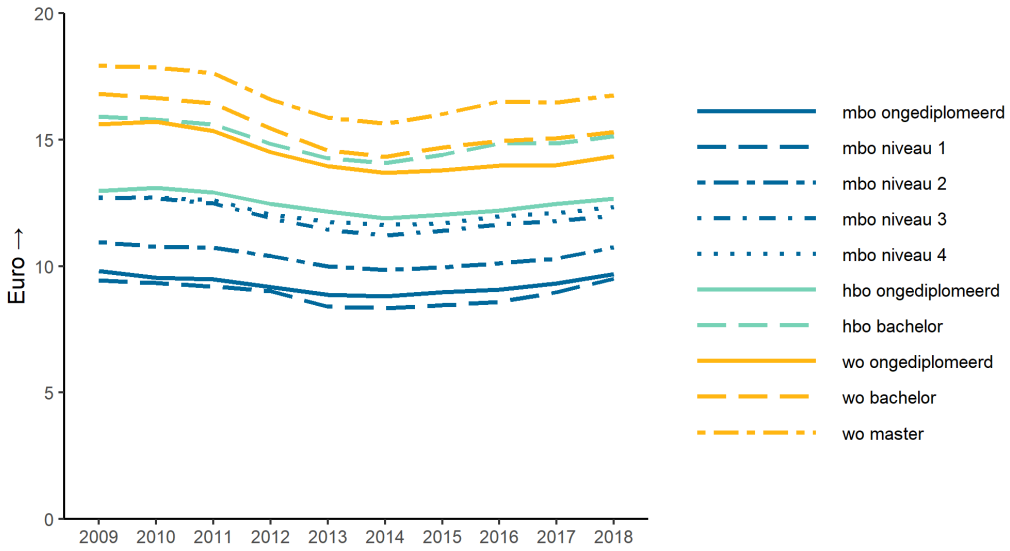

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

Figuur 4.3 Basisuurloon uitgedrukt in % van loon van wo-master gediplomeerden na 1 jaar naar uitstroomniveau 2009-2018 prijspeil 2018

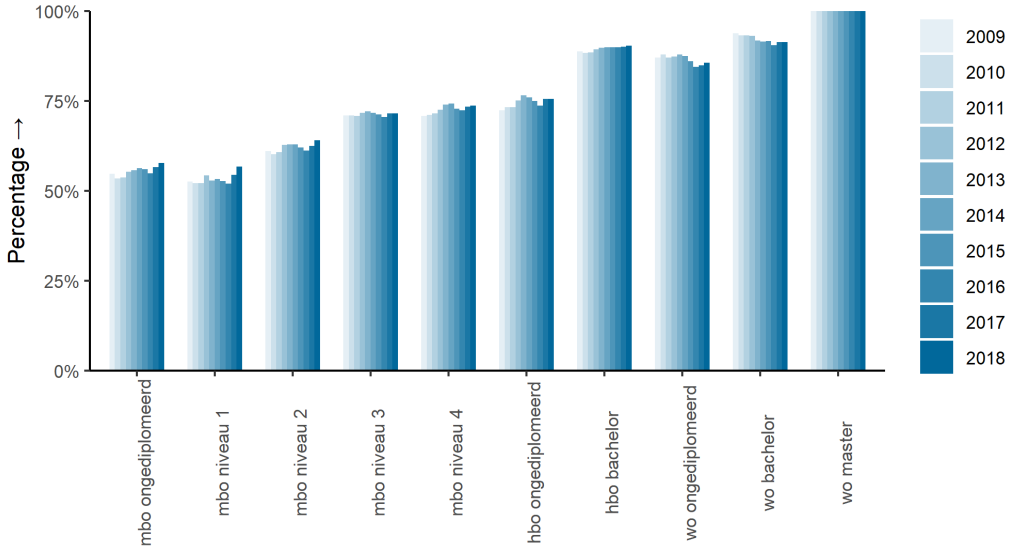

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

Wanneer we de ontwikkeling uitdrukken in percentage wo-uurloon valt op dat de uurlonen van hbo-bachelorgediplomeerden relatief gestegen zijn ten opzichte van wo-mastergediplomeerden en die van wo-bachelorgediplomeerden en wo-ongediplomeerden relatief gedaald.

4.2 Uurlonen na 1 en na 5 jaar

De samenhang tussen de basisuurlonen na 1 jaar en na 5 jaar toont een interessant patroon. Voor de uitstroomcohorten 2007/2008 t/m 2012/2013 was in figuur 4.2 te zien dat de uurlonen na 1 jaar daalden. In figuur 4.4 is te zien dat de uurlonen na 5 jaar nagenoeg stabiel zijn over de jaren.

Waar uurlonen 1 jaar na uitstroom uit het onderwijsstelsel eerst daalden voor de cohorten die voor het laatst in 2007/2008 t/m 2012/2013 onderwijs genoten is er tussen deze cohorten nauwelijks verschil in het loon dat zijn na 5 jaar verdienen (uitgerukt in prijspeil 2018). De achterstand in loon van de latere cohorten (onder andere 2012/13) is ingehaald

Figuur 4.4 Basisuurloon na 5 jaar naar uitstroomniveau 2013-2018 prijspeil 2018

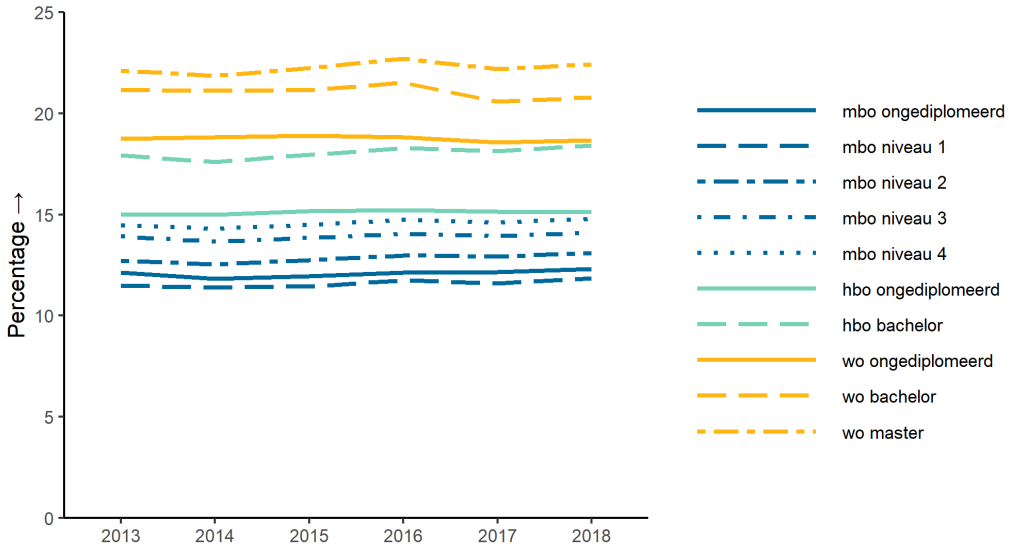

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

4.3 Gelijke kansen op de arbeidsmarkt

4.3.1 Geslacht

Mannen hebben vaker werk dan vrouwen. Ten minste voor de lagere niveaus in het mbo is dit het geval. De ontwikkeling over de tijd is vrij grillig

Figuur 4.5 Verschil in kans op geen werk tussen vrouwen minus mannen na 1 jaar naar uitstroomniveau 2009 2018

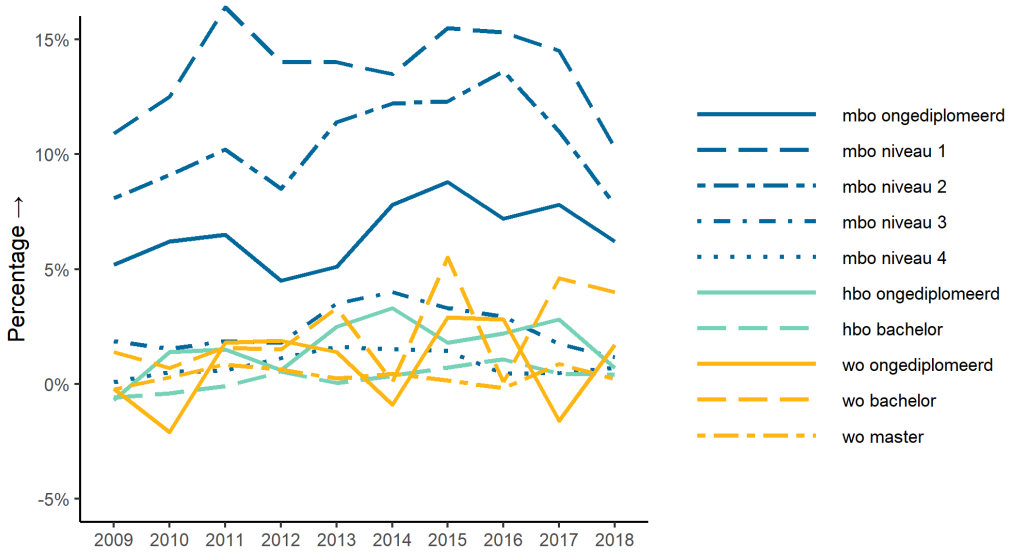

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

4.3.2 *Migratieachtergrond*

Over het algemeen zijn de verschillen tussen uitstromende studenten met een niet-westerse tweede generatie migratieachtergrond en studenten zonder migratieachtergrond de afgelopen jaren kleiner geworden.

Figuur 4.6 Verschil in kans op geen werk tussen studenten met een niet-westerse tweede generatie migratieachtergond, minus zonder migratieachtergrond, naar uitstroomniveau 2009 2018

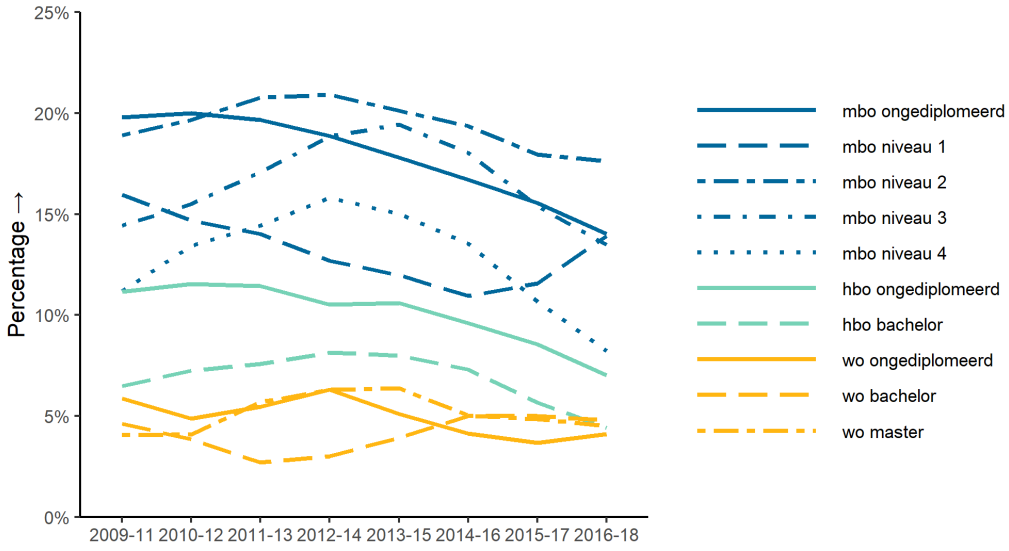

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

5 Corona en de arbeidsmarkt

Om te onderzoeken of sinds de invoering van de coronamaatregelen in maart 2020 meer werkende (pas)afgestudeerden hun baan hebben verloren is er voor 2020, 2019 en 2018 bepaald of (pas)afgestudeerden in februari een baan van meer dan 0,2 fte hadden en in juni niet meer. Voor de analyses worden 10 cohorten samengenomen en wordt de analyse op het meest recente uitstroomcohort uitgevoerd. Met andere woorden voor 2020 worden de uitgestoomde studenten die voor het laatst ingeschreven stonden in schooljaren 2009/2010 tot en 2018/2019 gezamenlijk en het cohort 2018/19 apart geanalyseerd. Voor het jaar 2019 schuift dit een jaar terug en worden de analyses gedaan op studenten die het onderwijs in 2008/2009 tot en 2017/2018 en 2017/2018 verlieten. Vanzelfsprekend schuiven deze uitstroomcohorten nog een jaar terug voor 2018. De analyses zijn daarnaast herhaald voor de periode februari tot september. Daarnaast is ook geanalyseerd of niet werkende afgestudeerden een baan hebben gevonden in deze periodes. Ook hier geldt de grens van 0,2 fte.

5.1 Baanverlies naar uitstroomniveau

5.1.1 Uitstroom uit mbo-hbo-wo

Figuur 5.1 Kansen om baan te verliezen (feb-juni) naar diplomaniveau (laatste 10 uitstroomcohorten samen)

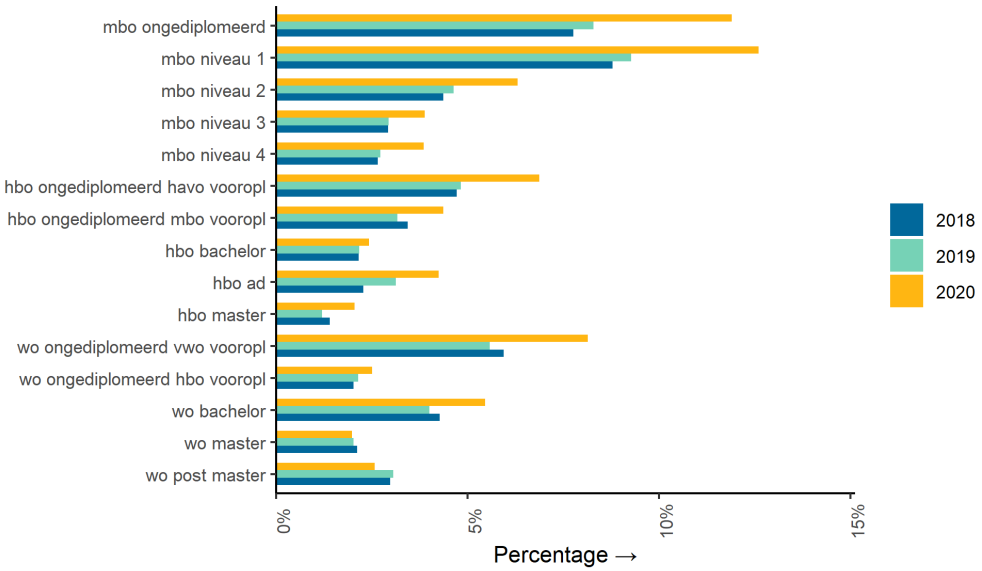

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

Vooral de ongediplomeerden en niveau 1 gediplomeerden uit het mbo hebben in toegenomen mate hun baan verloren in de periode tussen februari en juni 2020 in een vergelijking met diezelfde periode in 2019 en 2018 (zie figuren 5.1 en 5.2) . Verder valt op dat ook studenten die ongediplomeerd het wo verlaten met een vwo-vooropleiding vaker dan in andere jaren hun baan verloren hebben. Studenten die de arbeidsmarkt betreden met een wo-masterdiploma hebben niet vaker hun baan verloren in 2020 in vergelijking met 2019 en 2018.

Figuur 5.2 Kansen om baan te verliezen (feb-sept) naar diplomaniveau (laatste 10 uitstroomcohorten samen)

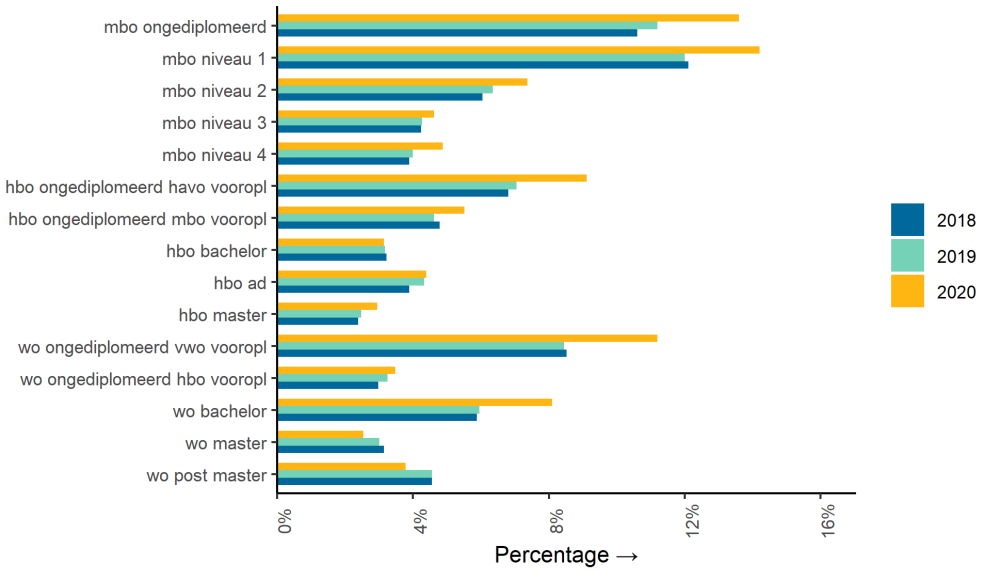

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

Wanneer de situatie tussen februari en juni enerzijds en februari en september anderzijds wordt vergeleken valt op dat hoewel meer afgestudeerden hun baan verliezen de verschillen tussen de jaren kleiner zijn voor de periode februari-september dan voor de periode februari-juni. Het zou kunnen dat werkgevers in 2020 ontslagen dan wel stopzetten van contracten naar voor hebben gehaald die in eerdere jaren pas na de zomer plaatsvonden (bijvoorbeeld in de seizoensarbeid en in de horeca).

Figuur 5.3 Kansen om baan te verliezen (feb-juni) naar diplomaniveau (laatste uitstroom cohort)

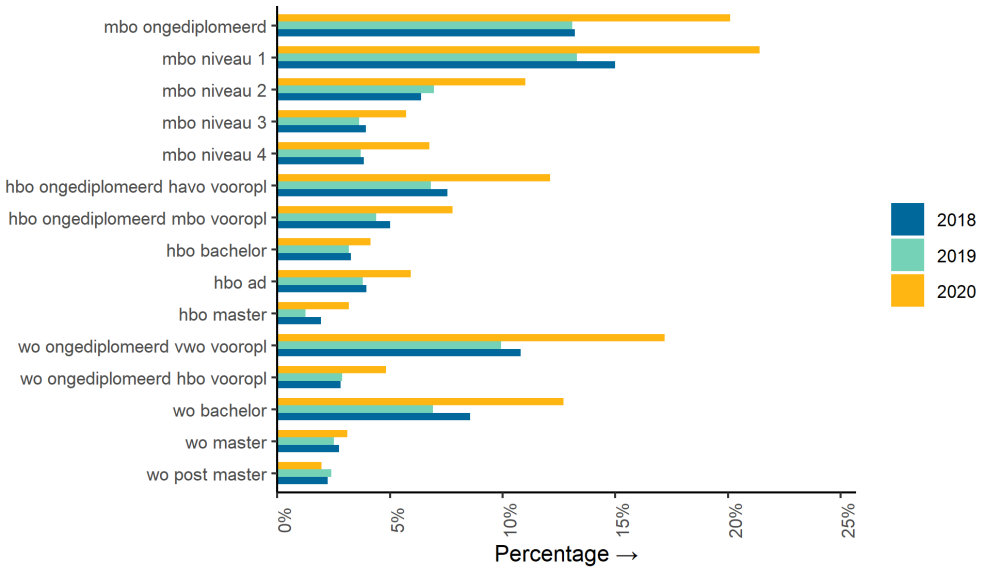

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

Wanneer we enkel het meest recente uitstroomcohort beschouwen zien we een vergelijkbaar patroon; alleen zijn de verschillen groter. Zo verloor 1 op 5 werkende recent mbo niveau 1 afgestudeerden tussen februari en juni 2020 hun baan terwijl dit in eerdere jaren 1 op 7 was (zie figuur 5.3). Kijkend naar de periode februari tot september dan valt een grote toename op in baanverlies onder werkende wo ongediplomeerde onderwijsverlaters. Mogelijk dat veel van hen besloten hebben terug te keren naar het onderwijs.

In algemene zin zijn de verschillen tussen 2020 en de jaren daarvoor groter onder zeer recent afgestudeerden (1 jaar na uitstroom) dan voor de afgestudeerden die zich al langer op de arbeidsmarkt begeven (tot 10 jaar na uitstroom). Met andere woorden zeer recent afgestudeerden zijn kwetsbaarder op de arbeidsmarkt dan cohorten die al een aantal jaar werkervaring hebben.

Figuur 5.4 Kansen om baan te verliezen (feb-sept) naar diplomaniveau (laatste uitstroom cohort)

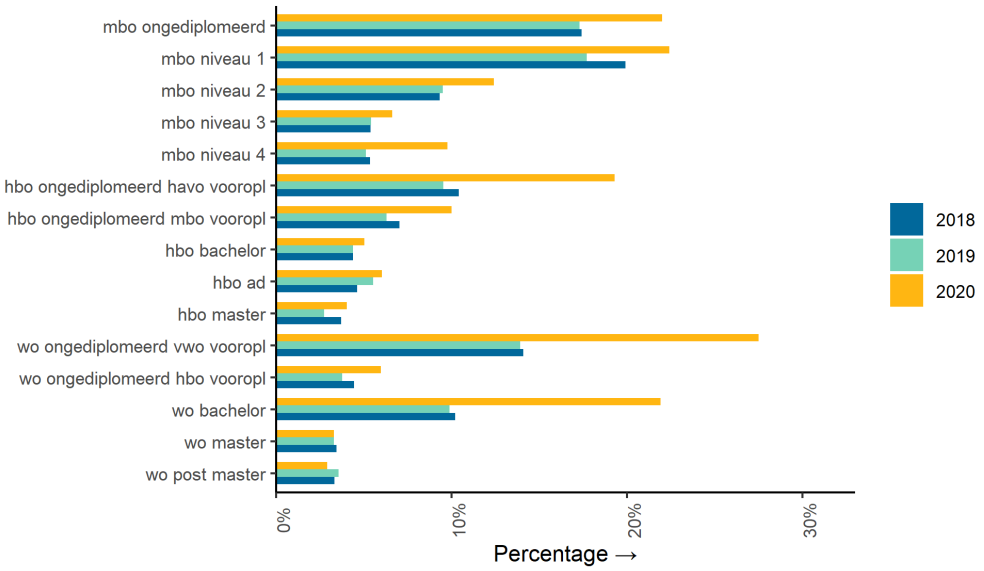

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

Uitstroom uit het vso

Voor de werkende voormalig vso-studenten die het arbeidsmarktgerichte profiel hebben gevolgd is ook bepaald of zij hun baan hebben verloren tussen februari en juni en tussen februari en september voor de jaren 2020, 2019 en 2018. Aangezien het profiel pas sinds 2014 in de administratiedata geregistreerd staat, is de analyse uitgevoerd voor de laatste drie uitstroomcohorten samen en het laatste cohort apart.

Figuur 5.5 Kansen om baan te verliezen (feb-juni en feb-sept) vso arbeidsmarktgerichte profiel (laatste 3 uitstroomcohorten samen)

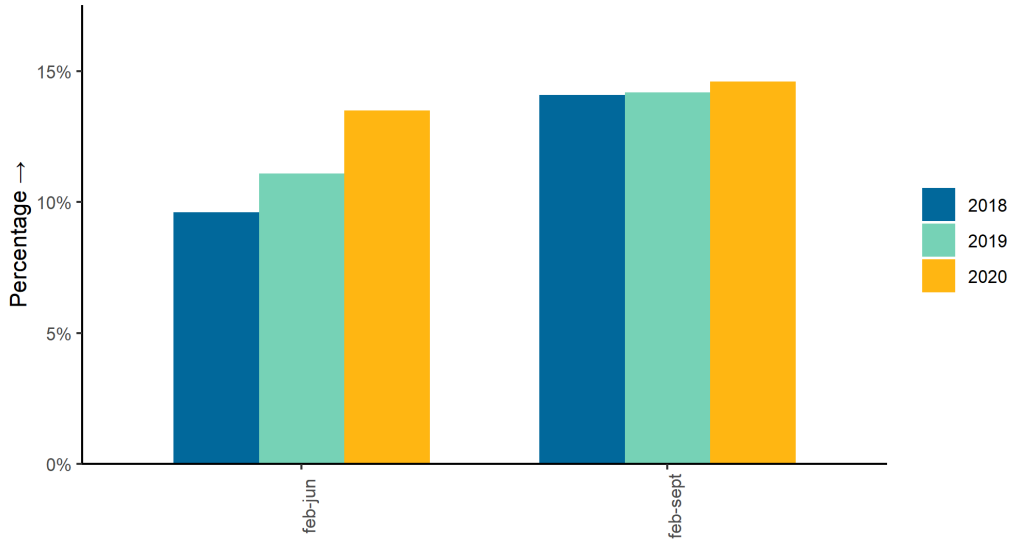

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

Figuur 5.6 Kansen om baan te verliezen (feb-juni en feb-sept) vso arbeidsprofiel (laatste uitstroomcohort)

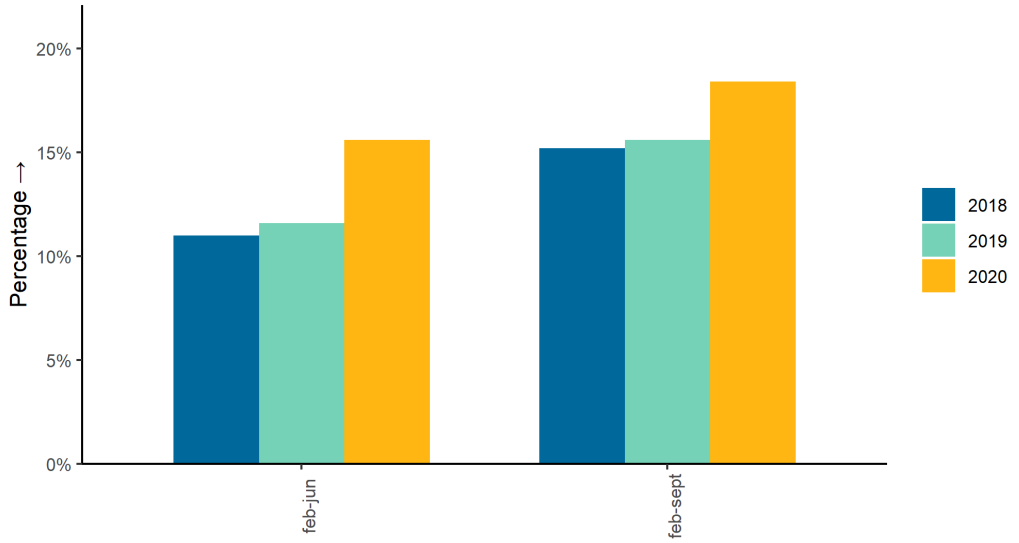

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

Werkende vso-ers die recent uitgestroomd zijn verloren iets vaker hun baan in 2020 dan in 2019 en 2018. Dit patroon is het meest duidelijk zichtbaar onder de meest recente vso-verlaters. Zo verloor 18,4 procent hun baan in de periode februari tot september 2020 terwijl dit in diezelfde periode in 2019 en 2018 respectievelijk 15,6 en 15,2 procent was (zie figuur 5.6).

5.2 Vinden van een baan naar uitstroomniveau

Vergelijkbaar met de analyse van baanverlies is ook de kans om een baan te vinden in de periode februari tot juni en februari tot september onderzocht. Hier is wederom de grens van 0,2 fte gehanteerd. Met andere woorden hoeveel van de niet werkende afgestudeerden in februari heeft in respectievelijk juni en september een baan van minimaal 0,2 fte gevonden? En is dit anders in 2020 dan in de twee jaren daarvoor?

5.2.1 Uitstroom uit mbo-hbo-wo

Voor bijna alle uitstroomniveaus geldt dat in 2020 niet werkende onderwijsverlaters minder vaak een baan vonden dan in 2019 en 2018 (zie figuur 5.7). Zo vond 1 op 10 niet werkende mbo ongediplomeerden een baan tussen februari en juni in 2020 in 2019 en 2018 was dat 1 op de 7. Verder valt op dat niet werkende wo-master-gediplomeerden in 2020 ook meer moeite hadden een baan te vinden. Dus waar zij niet vaker hun baan verloren (zie paragraaf 5.1.1) vinden zij wel minder vaak werk. Het patroon is het meest zichtbaar voor de periode februari tot juni en minder voor februari september (zie figuur 5.8).

Figuur 5.7 Kansen om baan te vinden (feb-juni) naar diplomaniveau (laatste 10 uitstroomcohorten samen)

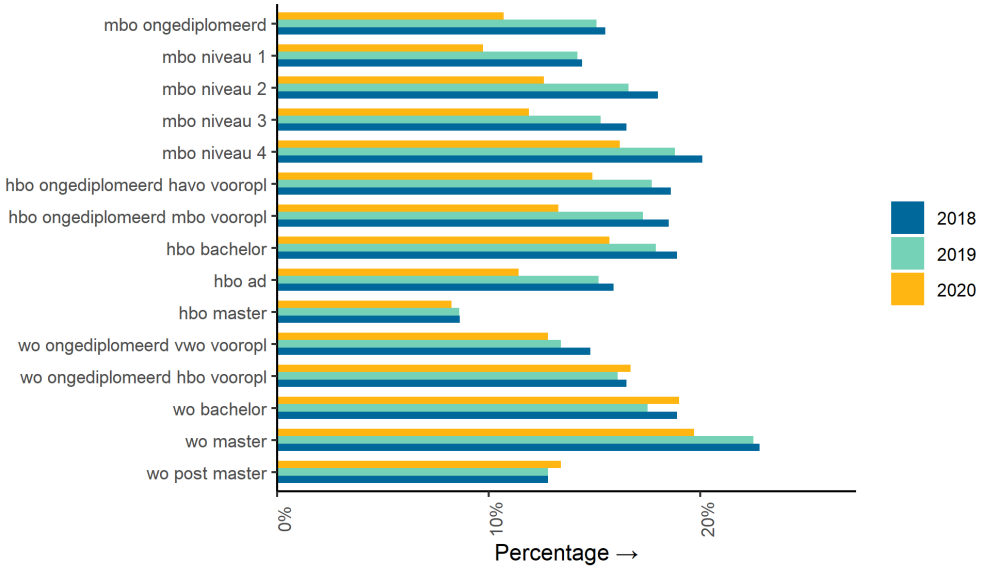

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

Figuur 5.8 Kansen om baan te vinden (feb-sept) naar diplomaniveau (laatste 10 uitstroomcohorten samen)

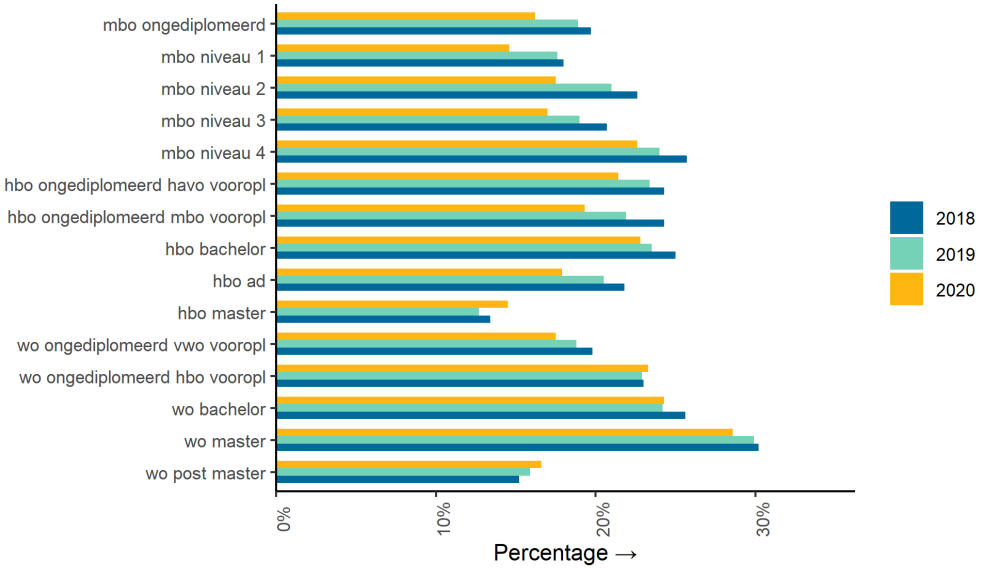

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

Net als bij de kans om een baan te verliezen worden de verschillen tussen 2020 enerzijds en 2019 en 2018 anderzijds uitvergroot wanneer de analyse wordt uitgevoerd voor alleen het meest recente uitstroomcohort.

Figuur 5.9 Kansen om baan te vinden (feb-jun) naar diplomaniveau (laatste uitstroomcohort)

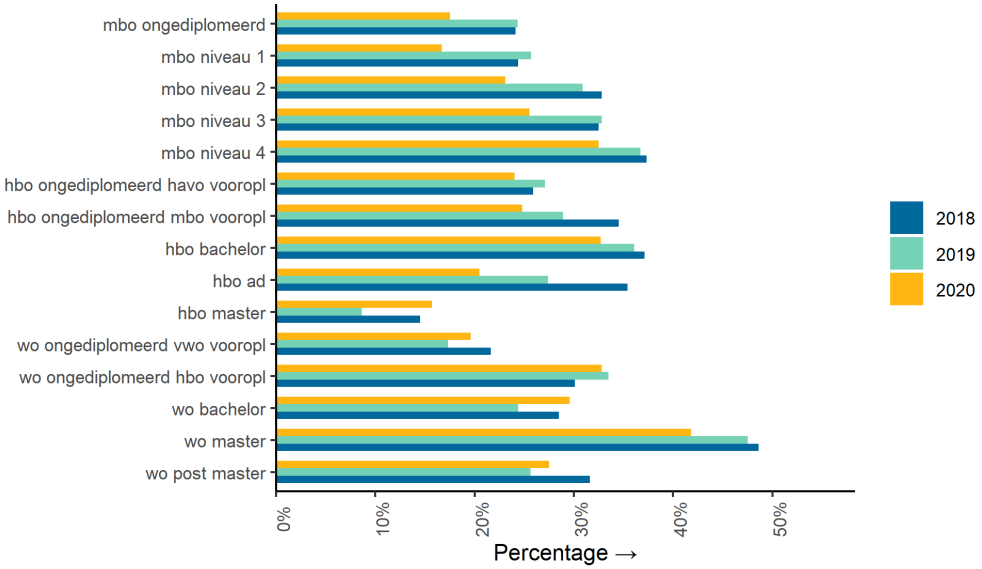

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

Het verschil tussen 2020 en 2019 voor mbo niveau 1 afgestudeerden is 9 procentpunten voor alleen het meest recente cohort (zie figuur 5.9) en 4,5 procentpunten voor de laatste 10 cohorten samen. Het patroon is ook zichtbaar

wanneer de periode van februari tot september wordt geanalyseerd (zie figuur 5.10).

Figuur 5.10 Kansen om baan te vinden (feb-sept) naar diplomaniveau (laatste uitstroomcohort)

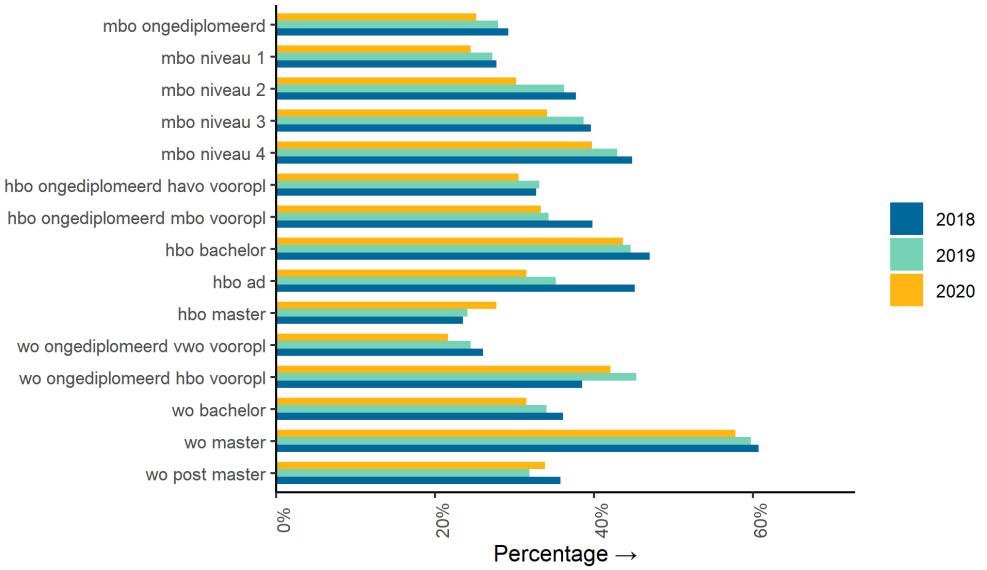

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

5.2.2 *Uitstroom uit het vso*

Niet-werkende uitgestroomde vso-studenten (met arbeidsmarktprofiel) vinden in 2020 minder vaak werk dan in de jaren daarvoor. Dit geldt voor zowel de periode tot juni als de periode tot september. Wel is zo dat het verschil tussen 2020 en 2019 in ieder geval voor de periode februari tot september, vergelijkbaar is met het verschil tussen 2018 en 2019. Dat betekent dat mogelijk niet (alleen) de coronacrisis ten grondslag ligt aan de verminderde kans om werk te vinden voor vso-uitstromers. Ook kan het zijn dat de samenstelling van de groep anders is. Een vergelijkbaar patroon is te zien als alleen het laatste uitstroomcohort wordt geanalyseerd (zie figuur 5.11 en 5.12).

Figuur 5.11 Kansen om baan te vinden (feb-juni en feb-sept) vso arbeidsmarktgerichte profiel (laatste 3 uitstroomcohorten samen)

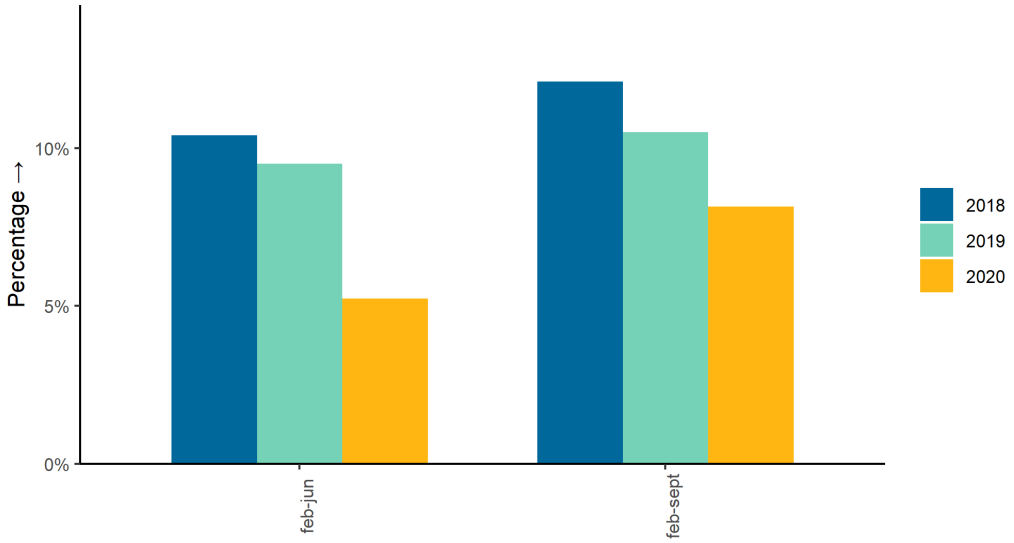

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

Figuur 5.12 Kansen om baan te vinden (feb-juni en feb-sept) vso arbeidsmarktgerichte profiel (laatste uitstroomcohort)

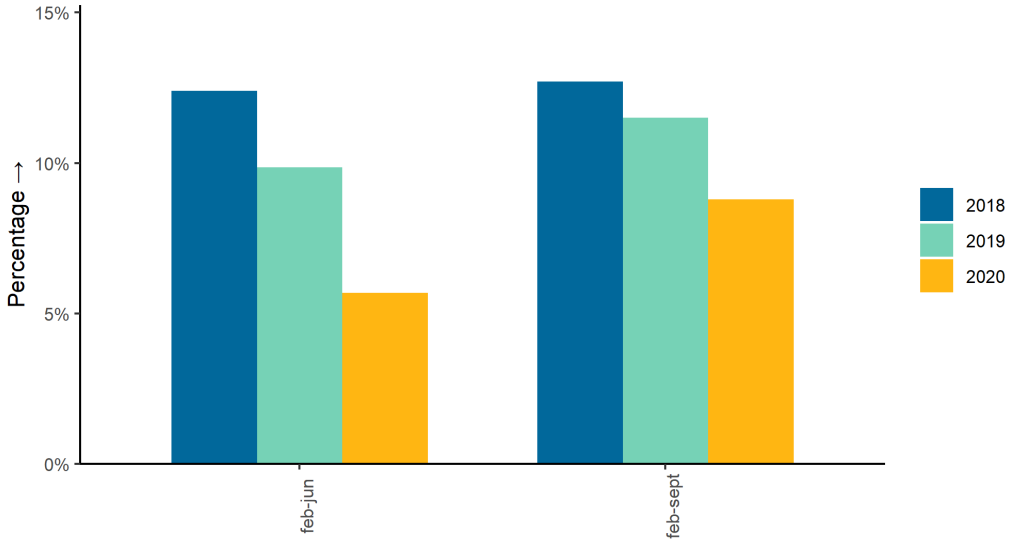

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

5.3 Baanverlies naar studentkenmerken

5.3.1 Etniciteit

Is het baanverlies meer toegenomen tussen 2020 en 2019 voor studenten met een tweedegeneratie migratieachtergrond? Over het algemeen wel. Zie figuur 5.13: de gele balken (verschil tussen met en zonder migratieachtergrond in 2020) is groter dan groen (verschil in 2019) en blauw (verschil in 2018). Het verschil in baanverlies tussen studenten met een tweede generatie niet-westerse en studenten zonder migratieachtergrond lijkt het meeste toegenomen onder mbo-verlaters. In figuur 5.14 is te zien dat deze verschillen minder duidelijk zijn wanneer er over periode februari tot september gekeken wordt.

Figuur 5.13 Verschil tussen niet-westerse migranten 2de gen en geen migratieachtergrond in kans om baan te verliezen (feb-juni) naar diplomaniveau

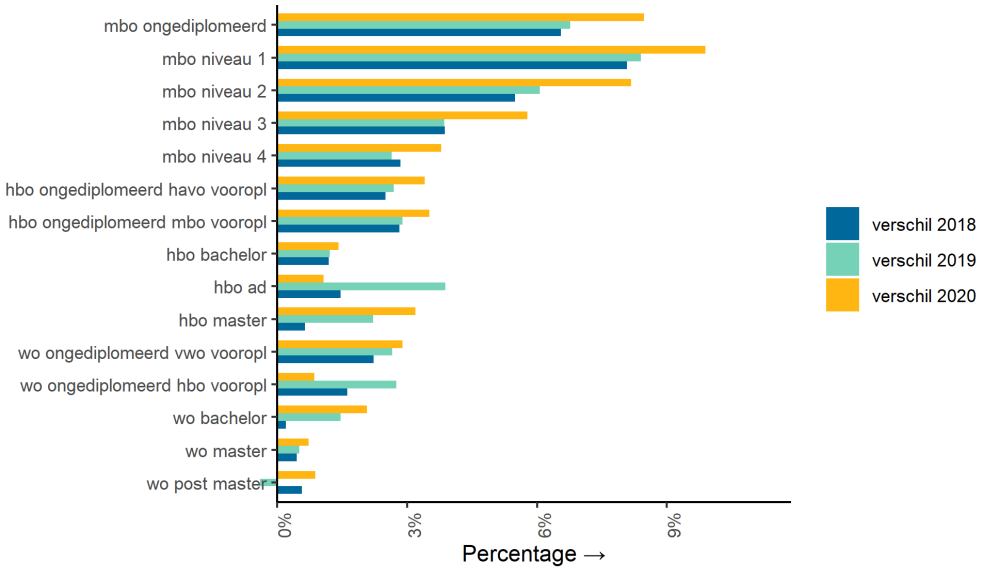

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

Figuur 5.14 Verschil tussen niet-westerse migranten 2de gen en geen migratieachtergrond in kans om baan te verliezen (feb-sept) naar diplomaniveau

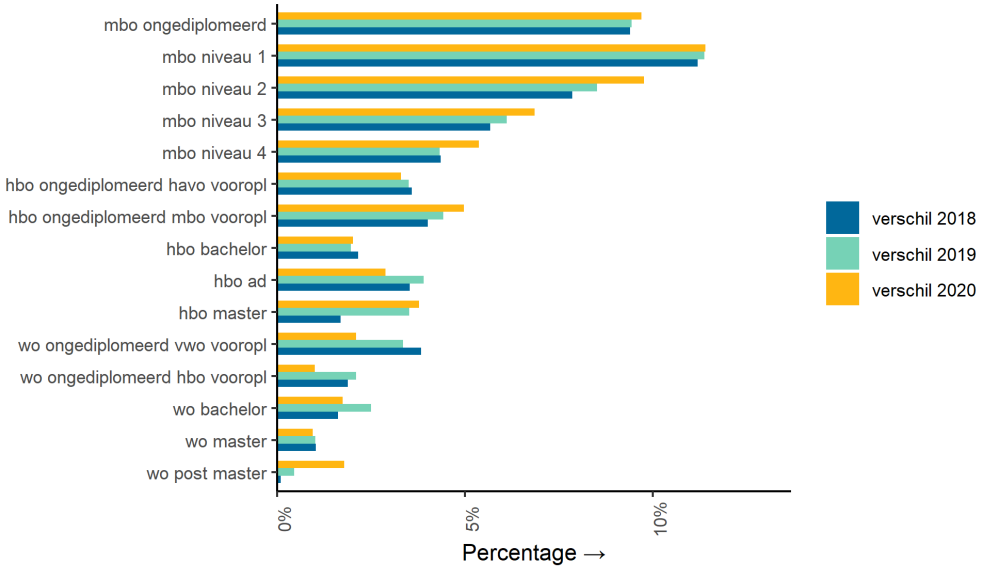

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

5.3.2 *Vso arbeidsmarktgerichte profiel*

Er is een duidelijk verschil in de kans om een baan te verliezen tussen vso-verlaters (arbeidsmarktprofiel) met een migratieachtergrond en zonder een migratieachtergrond (zie tabel 5.1). Werkende vso-verlaters die het arbeidsmarktgerichte profiel hebben gevolgd zonder migratieachtergrond verliezen minder vaak hun baan. Voor de periode februari tot juni verliezen al deze groepen vaker hun baan in 2020 dan in eerdere jaren, maar lijkt die toename niet duidelijk sterker voor specifieke groepen.

Tabel 5.1 Kans baan te verliezen voor vso-verlaters met arbeidsmarktgerichte profiel naar migratieachtergrond (feb-jun en feb-sept)

		2018		2019		2020	
		%	n	%	n	%	n
Feb - jun	Geen migratieachtergrond	8	1199	10	1325	12	1371
	Westerse migratieachtergrond	12	83	17	96	20	87
	Niet-westerse migratieachtergrond 2e gen	17	180	19	209	22	228
	Niet-westerse migratieachtergrond 1e gen	11	63	9	64	19	72
Feb - sept	Geen migratieachtergrond	13	1199	12	1325	12	1371
	Westerse migratieachtergrond	16	83	20	96	22	87
	Niet-westerse migratieachtergrond 2e gen	18	180	24	209	23	228
	Niet-westerse migratieachtergrond 1e gen	21	63	11	64	19	72

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

5.3.3 *Geslacht*

Vrouwen verliezen vaker hun baan dan mannen. Dat verschil is over alle uitstroomniveaus samen niet structureel groter in 2020 dan in de jaren daarvoor. (zie figuur 5.15 en 5.16).

Figuur 5.15 Verschil tussen vrouwen minus mannen in kans om baan te verliezen (feb-juni) naar diplomaniveau

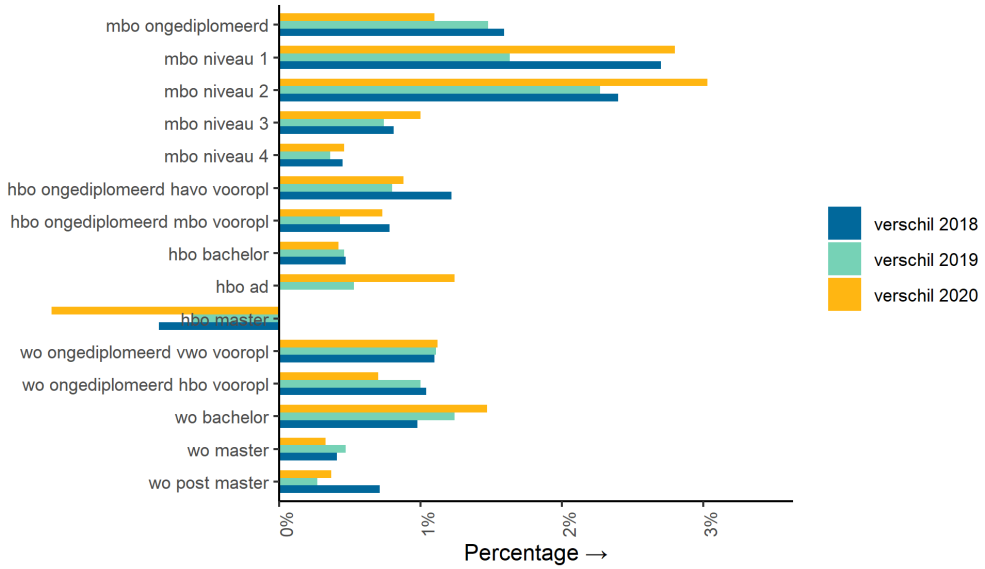

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

Figuur 5.16 verschil tussen vrouwen minus mannen in kans om baan te verliezen (feb-sept) naar diplomaniveau

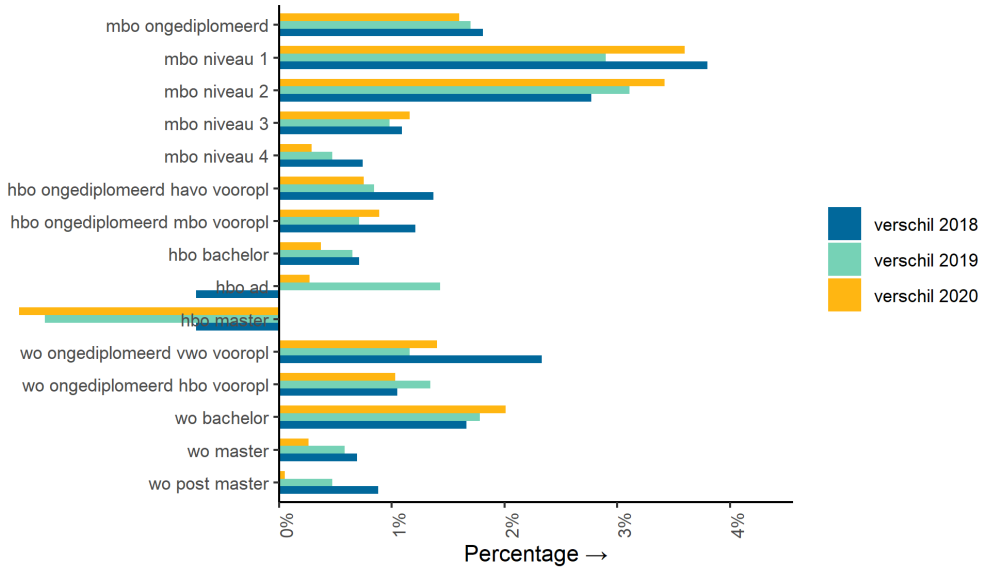

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

Voor vso-verlaters die het arbeidsmarktprofiel hebben gevolgd is het beeld diffuser. In 2018 verloren manen vaker hun baan, in 2019 en 2020 vrouwen (zie tabel 5.2).

Tabel 5.2 Kans baan te verliezen voor vso-verlaters met arbeidsmarktgerichte profiel naar geslacht (feb-jun en feb-sept)

		2018		2019		2020	
		%	n	%	n	%	n
Feb - jun	M	9,7	1.247	10,3	1.354	13,7	1.423
	V	9,3	279	14,3	342	12,8	337
Feb - sept	M	14,6	1.247	13,4	1.354	14,3	1.423
	V	11,8	279	17,0	342	16,0	337

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

5.4 Baanverlies naar baankenmerken

We weten dat sommige branches harder worden geraakt dan anderen. Maakt het daarbij nog uit of je diploma hebt? En hoe is dat bij bepaalde en onbepaalde contracten?

5.4.1 Sectorbranches

Onderstaand per diplomaniveau en per sectorbranche het aandeel baanverlies.

Er zijn uiteraard accentverschillen per uitstroomniveau maar het algemene beeld is dat vooral de sectorbranches : "verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening" (oa uitzendwerk), "logies, maaltijd en drankverstrekking " , " advisering, onderzoek en overige zakelijke specialistische dienstverlening ","cultuur sport en recreatie" en "groot- en detailhandel en reparaties van auto's", relatief zwaar getroffen worden (zie grafiek 5.17).

De sectorbrancheverschillen verschuiven iets wanneer de periode februari tot september wordt geanalyseerd. In dat geval concentreert de toename in baanverlies tussen 2020 en de jaren ervoor zich bij verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening" (oa uitzendwerk), "logies, maaltijd en drankverstrekking " en "groot- en detailhandel en reparaties van auto's" (zie grafiek 5.18).

Figuur 5.17 Kans om baan te verliezen (feb -jun) naar uitstroomniveau naar sectorbranches

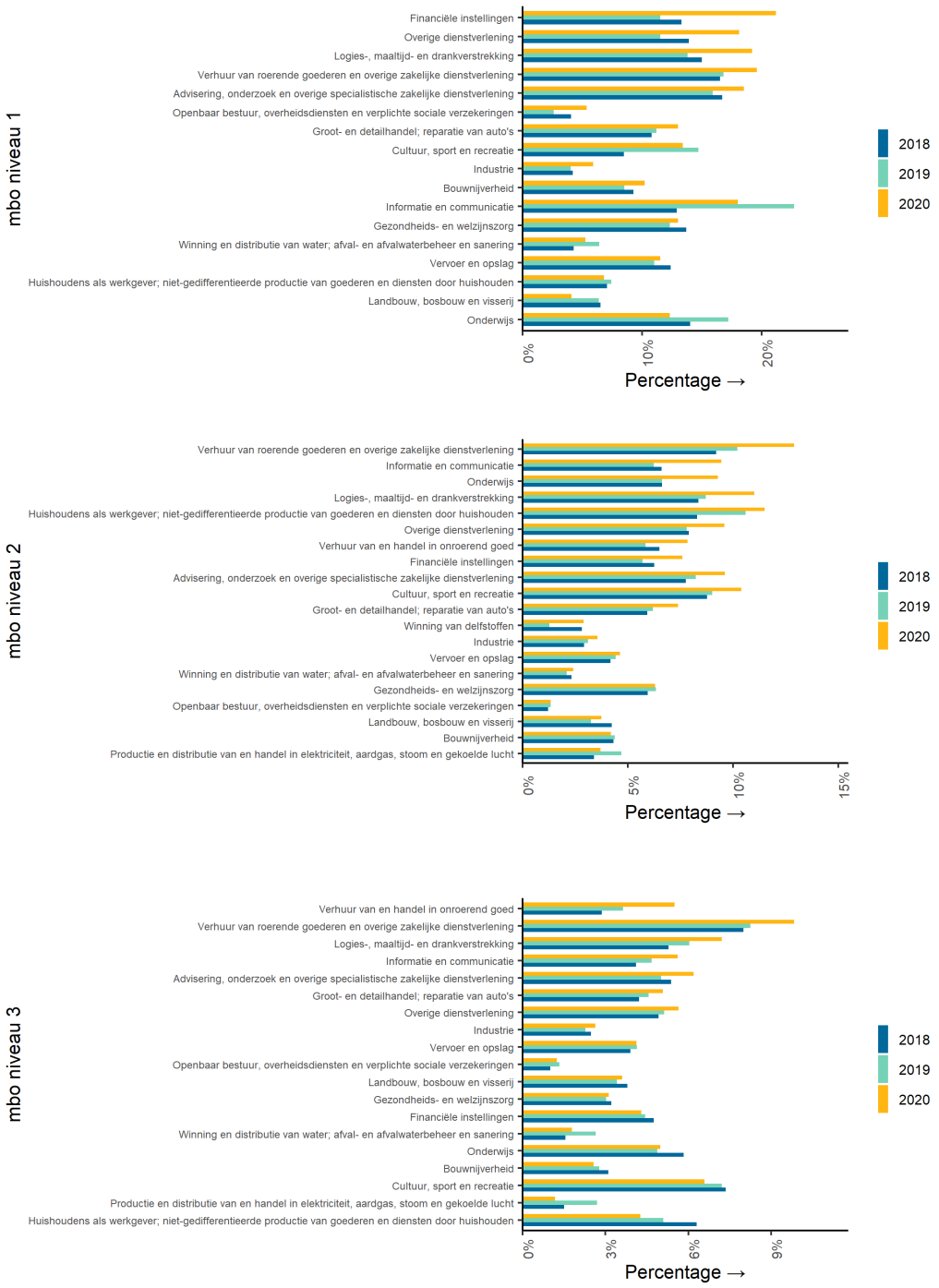

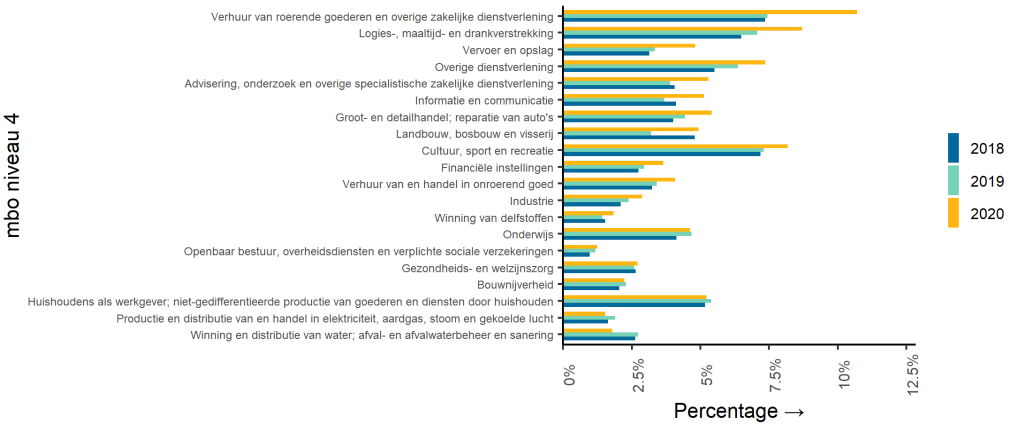
mbo niveau 4
Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening
Logies-, maaltijd- en drankverstrekking
Vervoer en opslag
Overige dienstverlening
Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening
Informatie en communicatie
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's
Landbouw, bosbouw en visserij
Cultuur, sport en recreatie
Financiële instellingen
Verhuur van en handel in onroerend goed
Industrie
Winning van delfstoffen
Onderwijs
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen
Gezondheids- en welzijnszorg
Bouwnijverheid
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishouden
Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht
Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering
0%
2.5%
5%
7.5%
10%
12.5%
Percentage →
2018
2019
2020

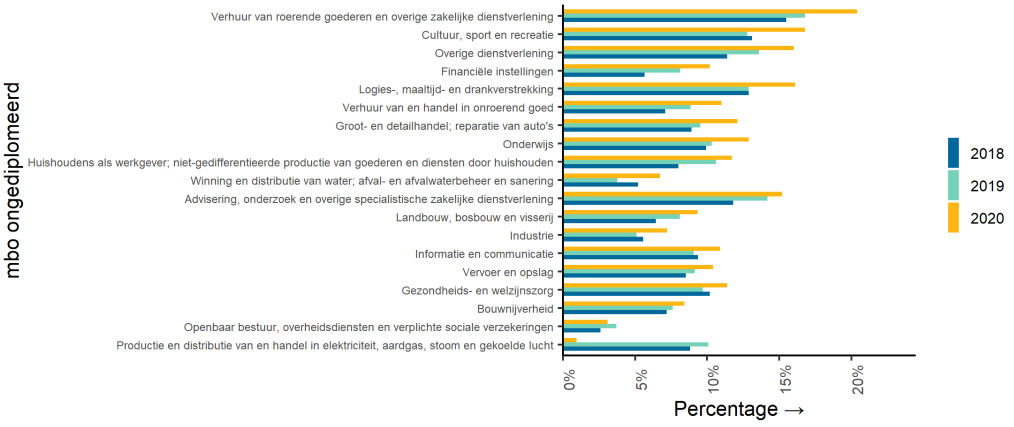
mbo ongediplomeerd
Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening
Cultuur, sport en recreatie
Overige dienstverlening
Financiële instellingen
Logies-, maaltijd- en drankverstrekking
Verhuur van en handel in onroerend goed
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's
Onderwijs
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishouden
Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering
Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening
Landbouw, bosbouw en visserij
Industrie
Informatie en communicatie
Vervoer en opslag
Gezondheids- en welzijnszorg
Bouwnijverheid
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen
Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht
0%
5%
10%
15%
20%
Percentage →
2018
2019
2020

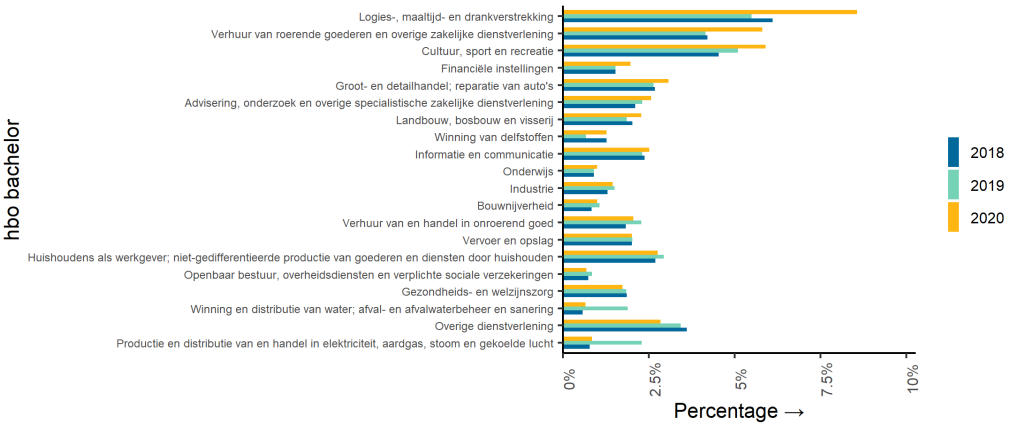
hbo bachelor
Logies-, maaltijd- en drankverstrekking
Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening
Cultuur, sport en recreatie
Financiële instellingen
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's
Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening
Landbouw, bosbouw en visserij
Winning van delfstoffen
Informatie en communicatie
Onderwijs
Industrie
Bouwnijverheid
Verhuur van en handel in onroerend goed
Vervoer en opslag
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishouden
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen
Gezondheids- en welzijnszorg
Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering
Overige dienstverlening
Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht
0%
2.5%
5%
7.5%
10%
Percentage →
2018
2019
2020

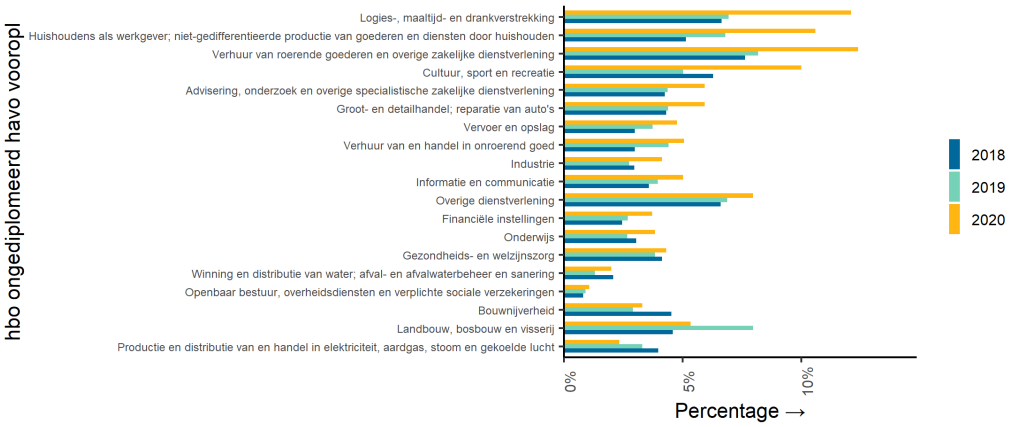
hbo ongediplomeerd havo vooropl
Logies-, maaltijd- en drankverstrekking
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishouden
Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening
Cultuur, sport en recreatie
Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's
Vervoer en opslag
Verhuur van en handel in onroerend goed
Industrie
Informatie en communicatie
Overige dienstverlening
Financiële instellingen
Onderwijs
Gezondheids- en welzijnszorg
Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen
Bouwnijverheid
Landbouw, bosbouw en visserij
Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht
0%
5%
10%
Percentage →
2018
2019
2020

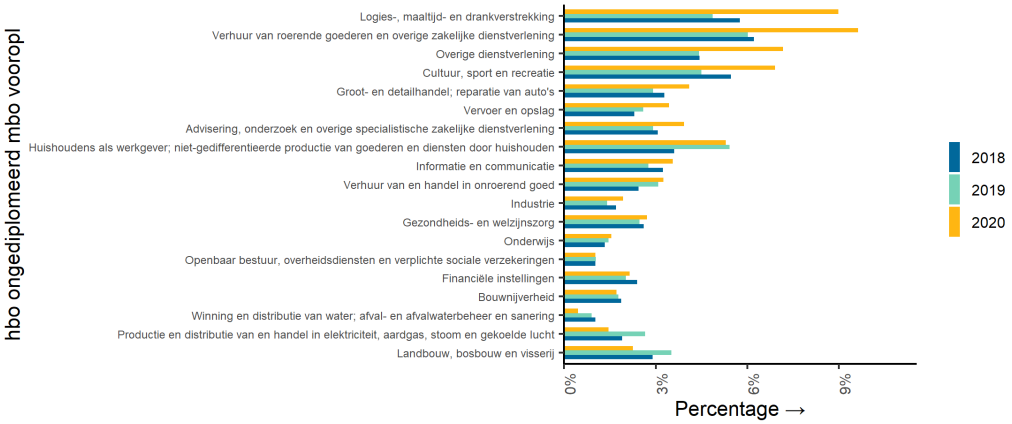
hbo ongediplomeerd mbo vooropl
Logies-, maaltijd- en drankverstrekking
Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening
Overige dienstverlening
Cultuur, sport en recreatie
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's
Vervoer en opslag
Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishouden
Informatie en communicatie
Verhuur van en handel in onroerend goed
Industrie
Gezondheids- en welzijnszorg
Onderwijs
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen
Financiële instellingen
Bouwnijverheid
Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering
Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht
Landbouw, bosbouw en visserij
0%
3%
6%
9%
Percentage →
2018
2019
2020

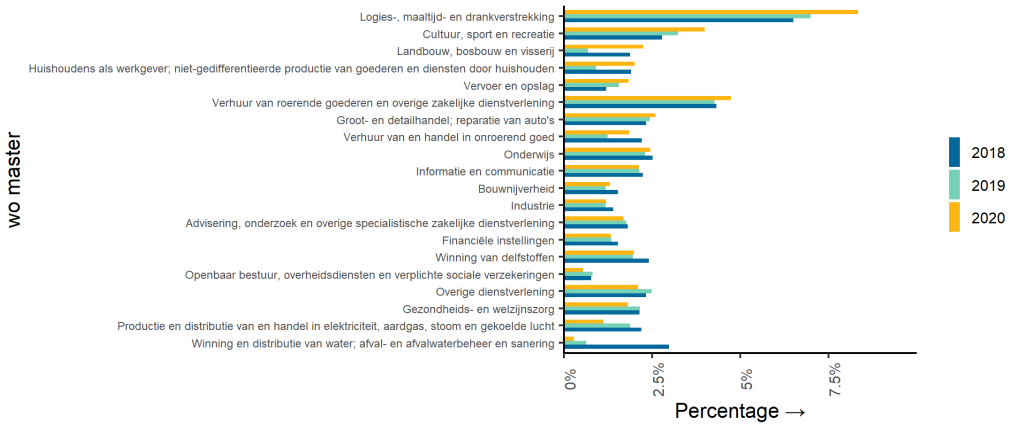
wo master
Logies-, maaltijd- en drankverstrekking
Cultuur, sport en recreatie
Landbouw, bosbouw en visserij
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishouden
Vervoer en opslag
Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's
Verhuur van en handel in onroerend goed
Onderwijs
Informatie en communicatie
Bouwnijverheid
Industrie
Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening
Financiële instellingen
Winning van delfstoffen
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen
Overige dienstverlening
Gezondheids- en welzijnszorg
Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht
Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering
0%
2.5%
5%
7.5%
Percentage →
2018
2019
2020

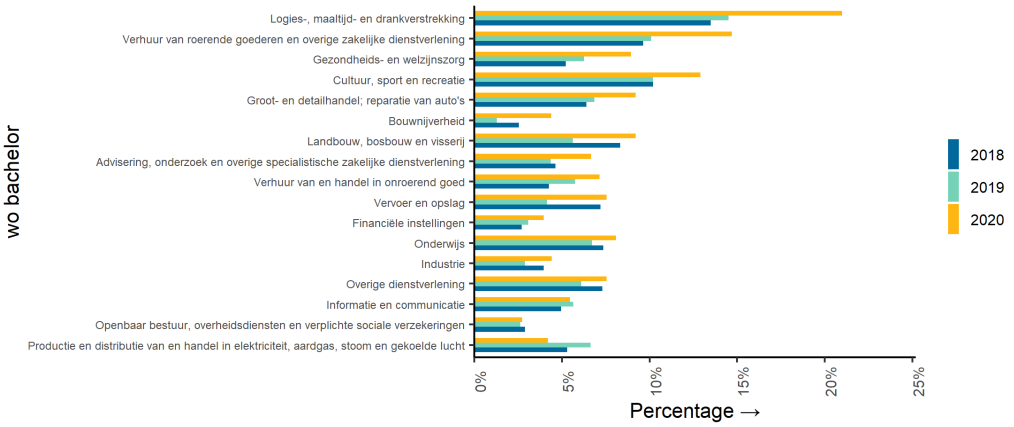

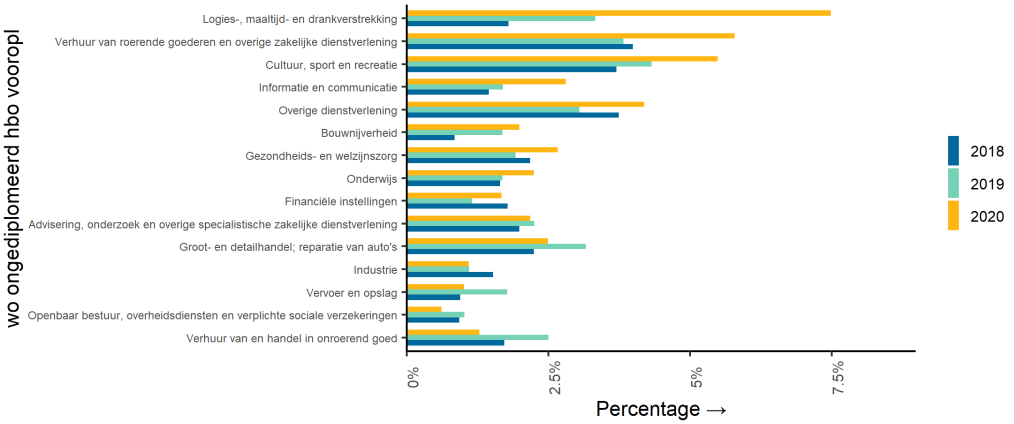

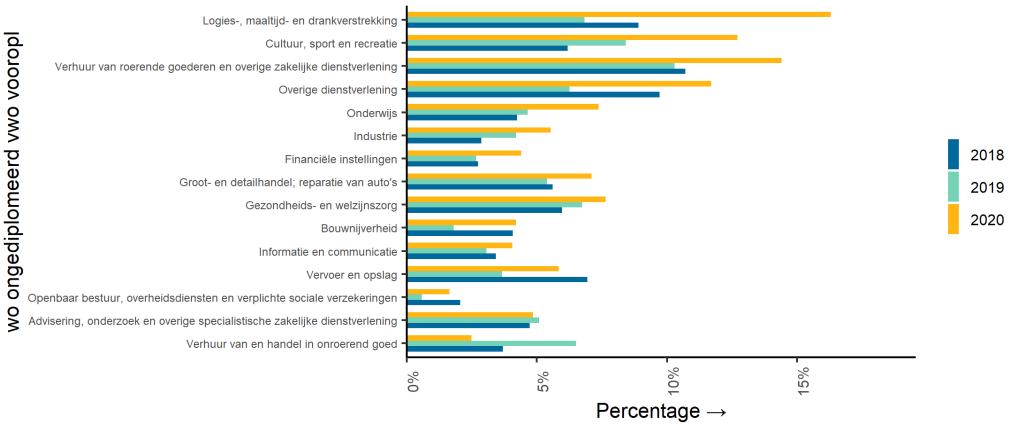

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

Figuur 5.18 Kans om baan te verliezen (feb -sept) naar uitstroomniveau naar sectorbranches

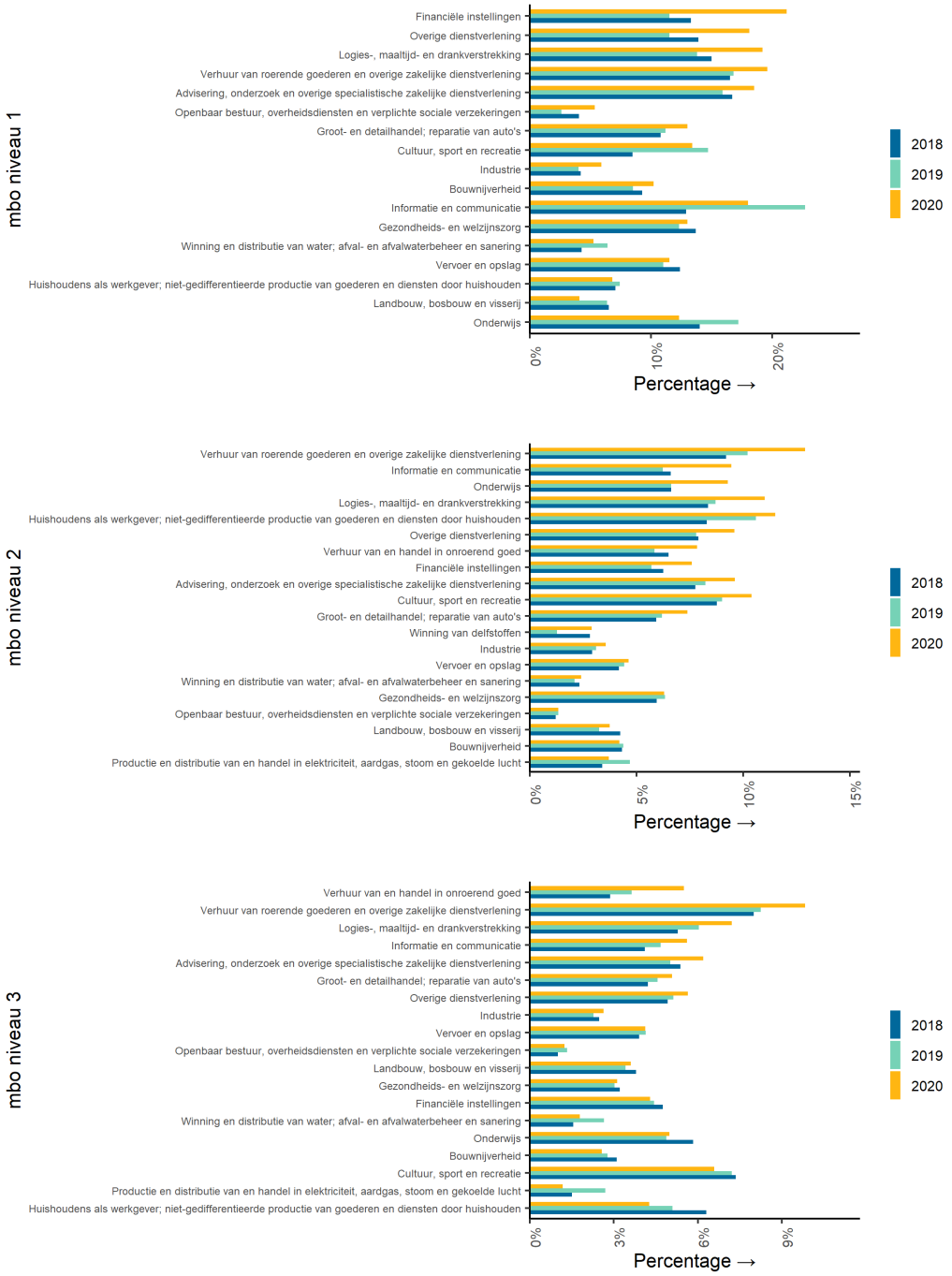

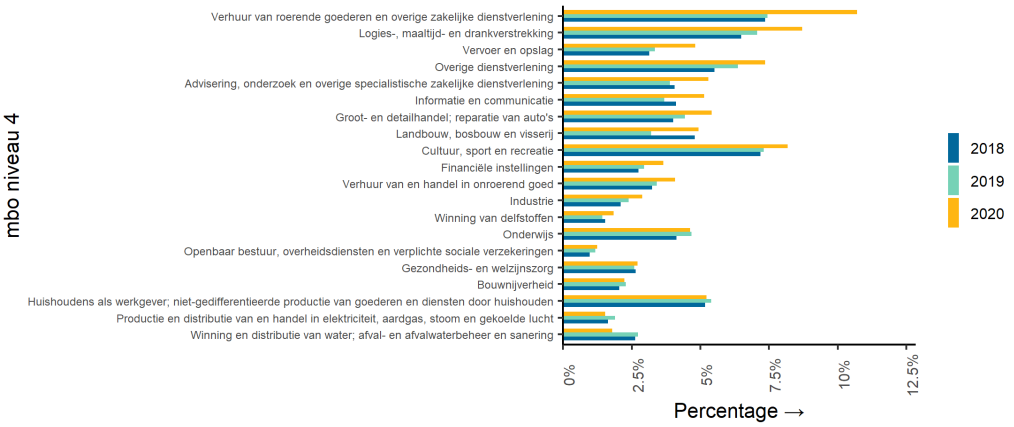
mbo niveau 4
Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening
Logies-, maaltijd- en drankverstrekking
Vervoer en opslag
Overige dienstverlening
Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening
Informatie en communicatie
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's
Landbouw, bosbouw en visserij
Cultuur, sport en recreatie
Financiële instellingen
Verhuur van en handel in onroerend goed
Industrie
Winning van delfstoffen
Onderwijs
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen
Gezondheids- en welzijnszorg
Bouwnijverheid
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishouden
Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht
Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering
0%
2.5%
5%
7.5%
10%
12.5%
Percentage →
2018
2019
2020

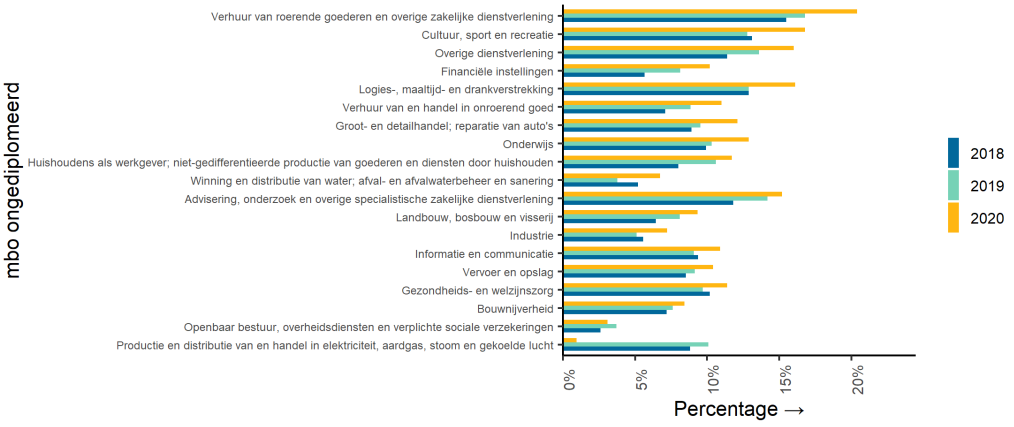
mbo ongediplomeerd
Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening
Cultuur, sport en recreatie
Overige dienstverlening
Financiële instellingen
Logies-, maaltijd- en drankverstrekking
Verhuur van en handel in onroerend goed
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's
Onderwijs
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishouden
Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering
Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening
Landbouw, bosbouw en visserij
Industrie
Informatie en communicatie
Vervoer en opslag
Gezondheids- en welzijnszorg
Bouwnijverheid
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen
Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht
0%
5%
10%
15%
20%
Percentage →
2018
2019
2020

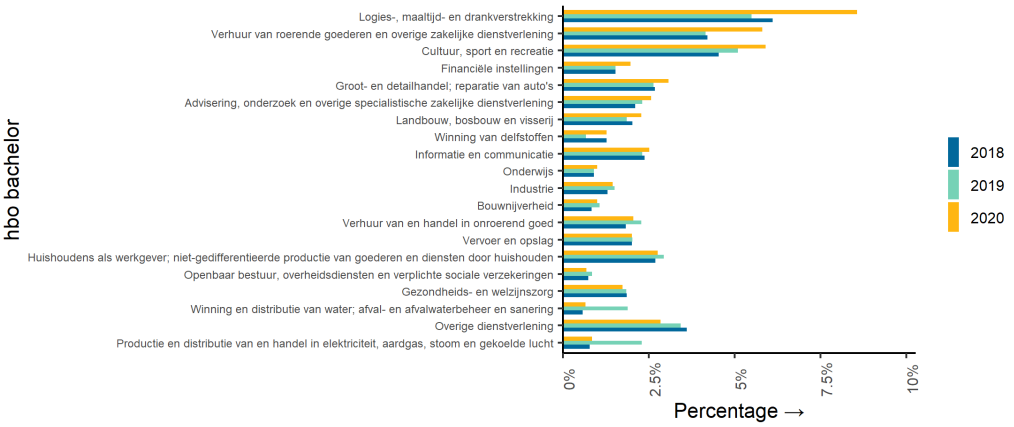
hbo bachelor
Logies-, maaltijd- en drankverstrekking
Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening
Cultuur, sport en recreatie
Financiële instellingen
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's
Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening
Landbouw, bosbouw en visserij
Winning van delfstoffen
Informatie en communicatie
Onderwijs
Industrie
Bouwnijverheid
Verhuur van en handel in onroerend goed
Vervoer en opslag
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishouden
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen
Gezondheids- en welzijnszorg
Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering
Overige dienstverlening
Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht
0%
2.5%
5%
7.5%
10%
Percentage →
2018
2019
2020

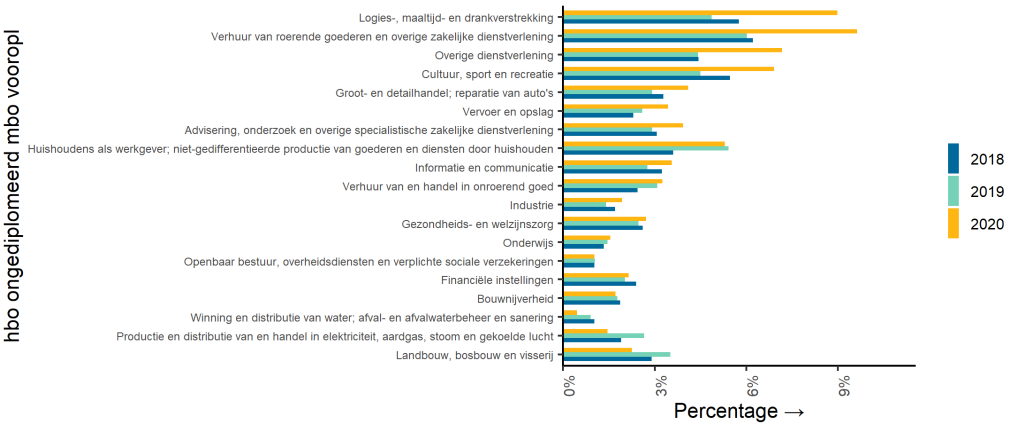
hbo ongediplomeerd mbo vooropl
Logies-, maaltijd- en drankverstrekking
Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening
Overige dienstverlening
Cultuur, sport en recreatie
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's
Vervoer en opslag
Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishouden
Informatie en communicatie
Verhuur van en handel in onroerend goed
Industrie
Gezondheids- en welzijnszorg
Onderwijs
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen
Financiële instellingen
Bouwnijverheid
Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering
Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht
Landbouw, bosbouw en visserij
0%
3%
6%
9%
Percentage →
2018
2019
2020

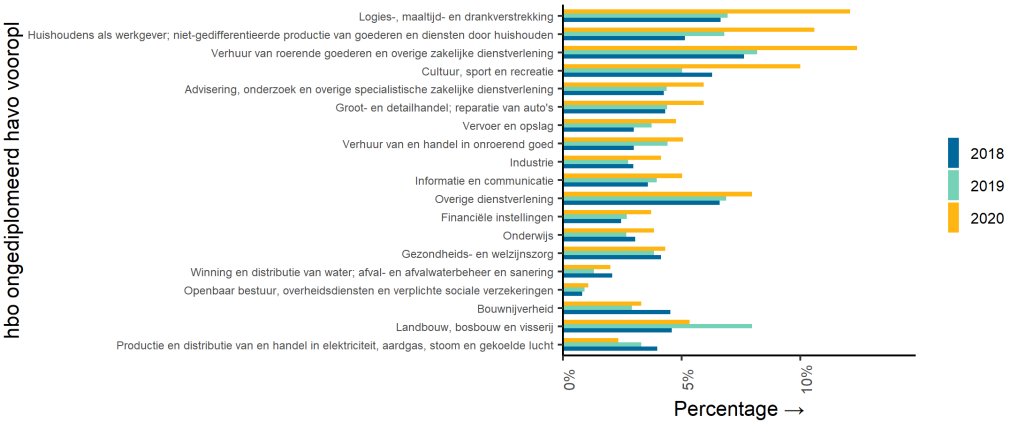
hbo ongediplomeerd havo vooropl
Logies-, maaltijd- en drankverstrekking
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishouden
Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening
Cultuur, sport en recreatie
Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's
Vervoer en opslag
Verhuur van en handel in onroerend goed
Industrie
Informatie en communicatie
Overige dienstverlening
Financiële instellingen
Onderwijs
Gezondheids- en welzijnszorg
Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen
Bouwnijverheid
Landbouw, bosbouw en visserij
Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht
0%
5%
10%
Percentage →
2018
2019
2020

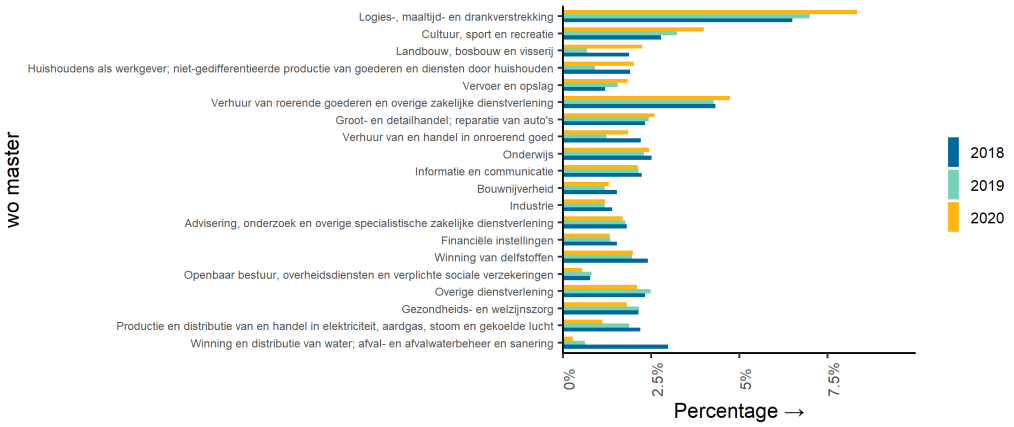
wo master
Logies-, maaltijd- en drankverstrekking
Cultuur, sport en recreatie
Landbouw, bosbouw en visserij
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishouden
Vervoer en opslag
Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's
Verhuur van en handel in onroerend goed
Onderwijs
Informatie en communicatie
Bouwnijverheid
Industrie
Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening
Financiële instellingen
Winning van delfstoffen
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen
Overige dienstverlening
Gezondheids- en welzijnszorg
Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht
Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering
0%
2.5%
5%
7.5%
Percentage →
2018
2019
2020

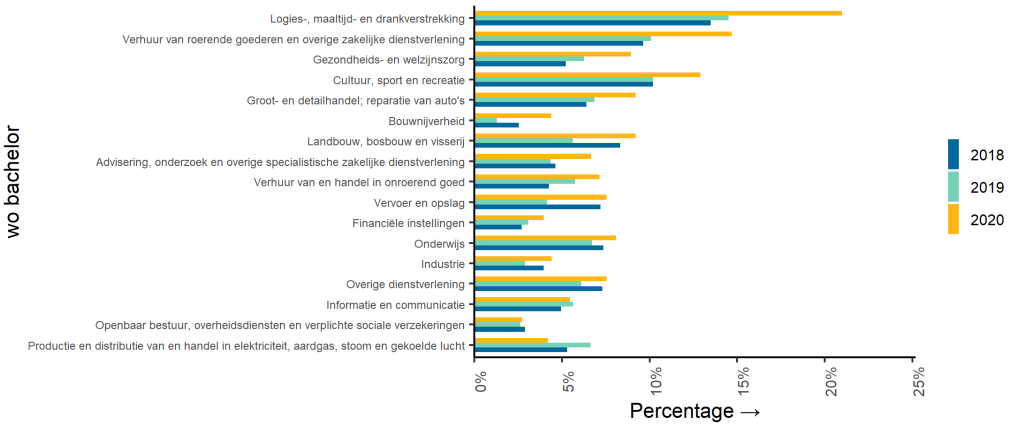

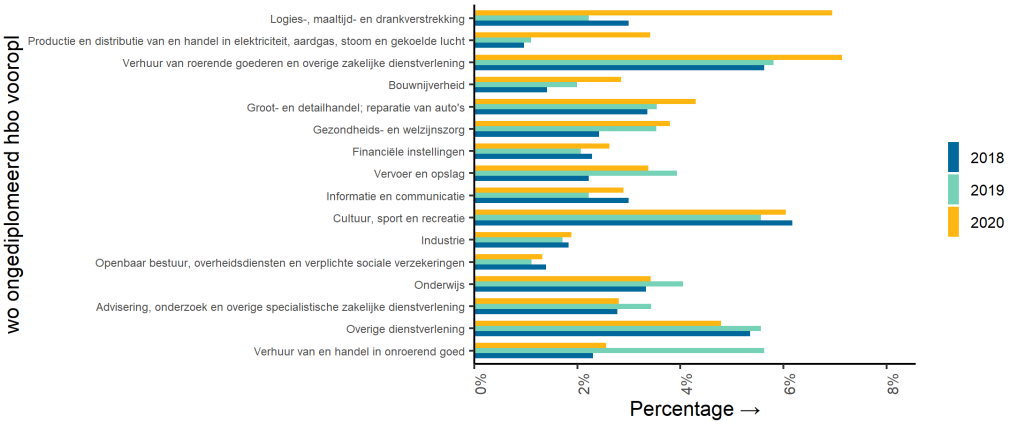

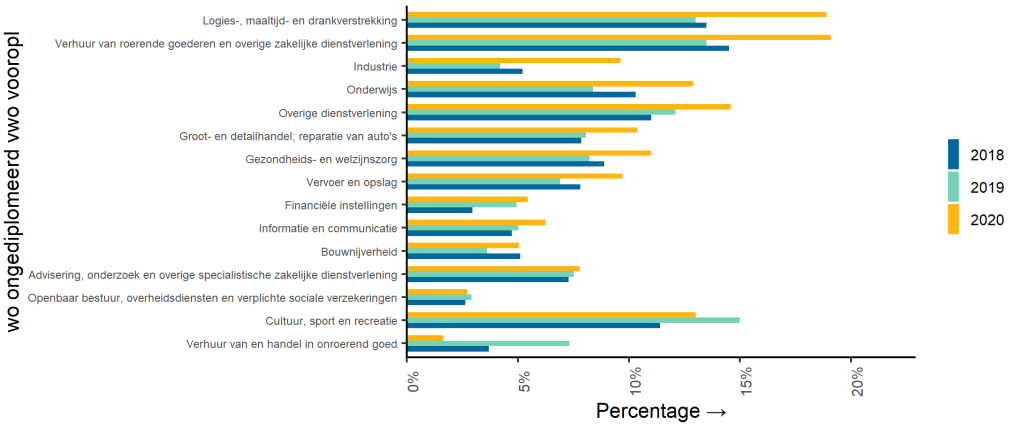

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

5.4.2 *Branche uitgelicht*

Voor de sectorbranches "logies, maaltijd en drankverstrekking " ,"cultuur sport en recreatie" en "groot- en detailhandel en reparaties van auto's" is per uitstroomniveau het verschil tussen 2020 en 2019 berekend (die gepresenteerd staan hierboven).

Door de sectorbrancheverschillen op een andere manier weer te geven (zie figuren 5.19 -5.24) is te zien dat in deze drie relatief zwaar getroffen sectorbranches het verschil in baanverlies tussen 2020 en 2019 groter is voor ongediplomeerden dan voor gediplomeerden.

Zo is het verschil in baanverlies tussen de periode februari tot september 2019 en diezelfde periode in 2020 onder ongediplomeerde hbo'ers in de sectorbranche "groot- en detailhandel en reparaties van auto" met 2,6 procentpunten toegenomen terwijl dat voor hbo-bachelor gediplomeerden maar met 0,1 procentpunt veranderde (zie figuur 5.38).

Figuur 5.19 Verschil in baanverlies tussen 2020 en 2019 voor logies, maaltijd en drankverstrekking naar uitstroomniveau in de periode feb-jun

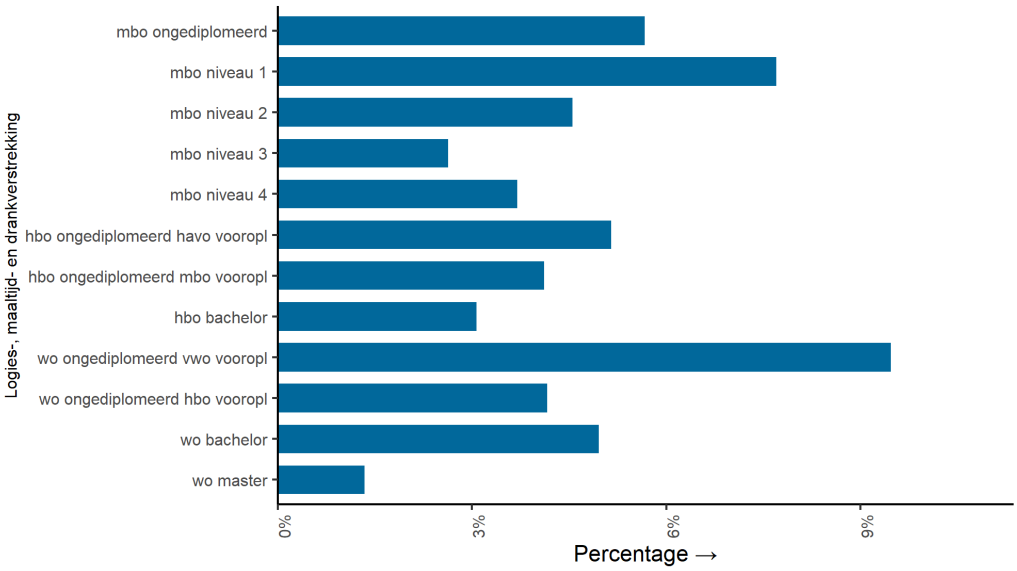

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

Figuur 5.20 Verschil in baanverlies tussen 2020 en 2019 voor logies, maaltijd en drankverstrekking naar uitstroomniveau in de periode feb-sept

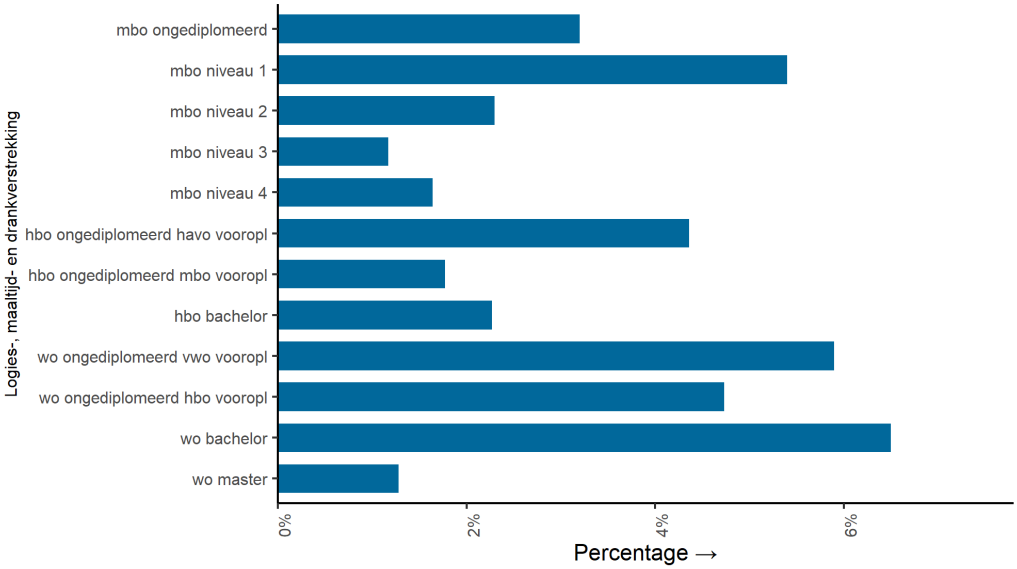

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

Figuur 5.21 Verschil in baanverlies tussen 2020 en 2019 voor cultuur, sport en recreatie uitstroomniveau in de periode feb-jun

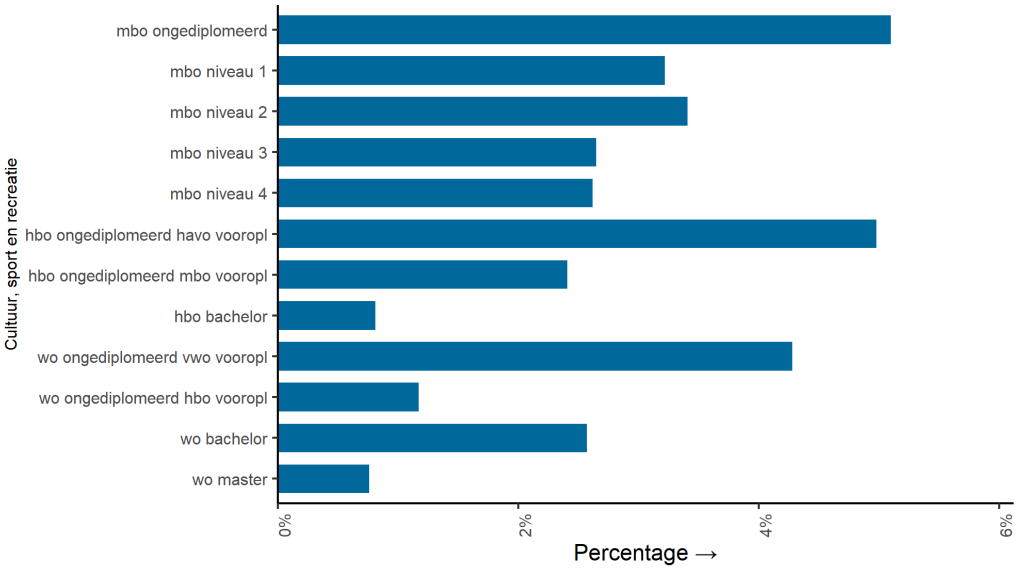

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

Figuur 5.22 verschil in baanverlies tussen 2020 en 2019 voor cultuur, sport en recreatie uitstroomniveau in de periode feb-sept

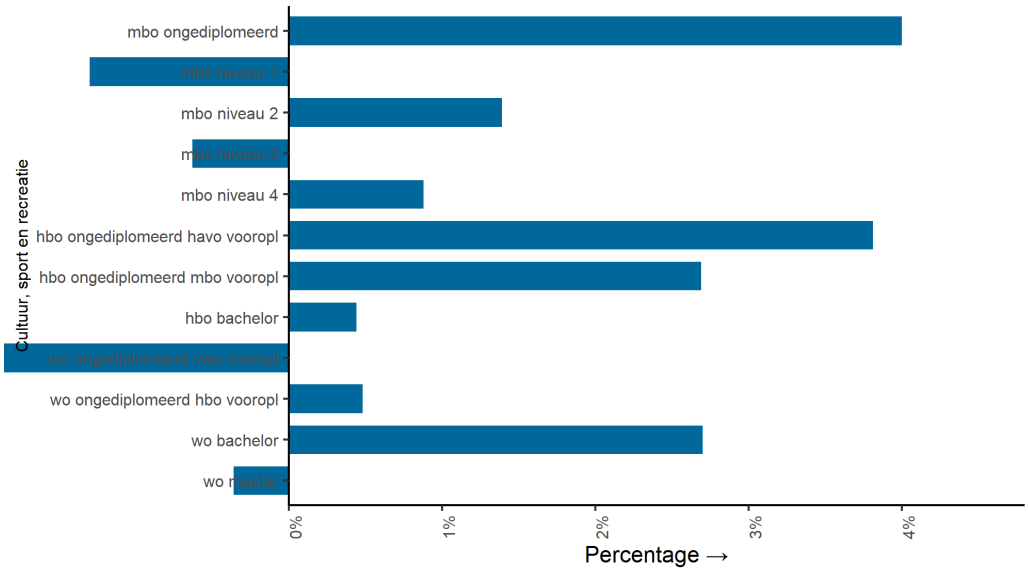

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

Figuur 5.23 Verschil in baanverlies tussen 2020 en 2019 voor groot-, en detailhandel, reparatie van auto's , naar uitstroomniveau in de periode feb-jun

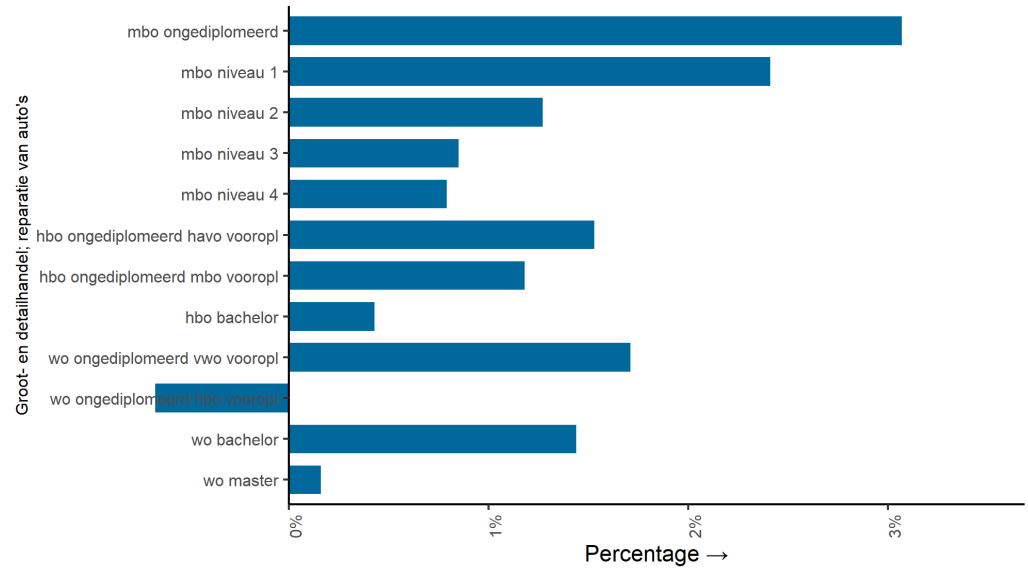

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

Figuur 5.24 verschil in baanverlies tussen 2020 en 2019 voor groot-, en detailhandel, reparatie van auto's , naar uitstroomniveau in de periode feb-sept

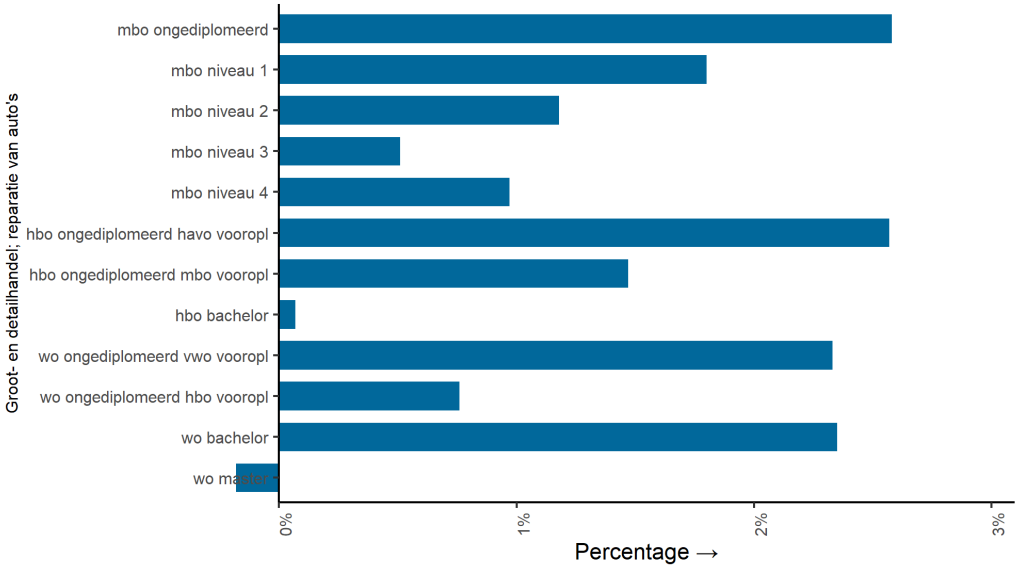

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

5.4.3 *Contracttype en baanverlies*

Figuur 5.25 Verschil in baanverlies tussen bepaalde en onbepaalde aanstellingsduur naar uitstroomniveau in de periode feb-jun

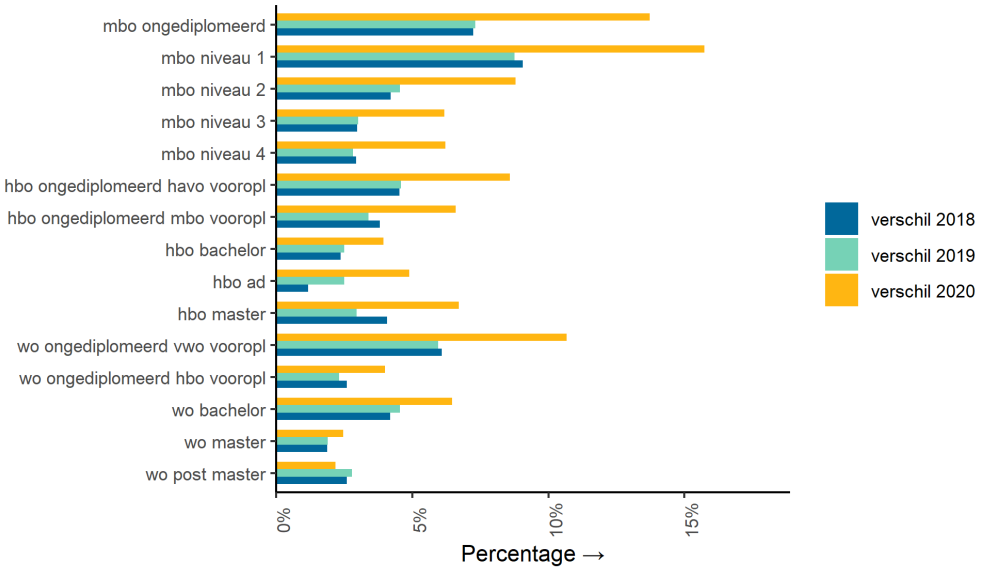

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

Niet verwonderlijk verloren werkende afgestudeerden met een tijdelijk contract vaker hun baan dan diegenen met een vast contract. Het verschil was consequent voor alle uitstroomniveaus hoger in 2020 dan in de twee jaren daarvoor. Echter deze verschillen zijn beduidend kleiner voor wo- en hbo-gediplomeerden (zie figuren 5.25 en 5.26).

Figuur 5.26 verschil in baanverlies tussen bepaalde en onbepaalde aanstellingsduur naar uitstroomniveau in de periode feb-sept

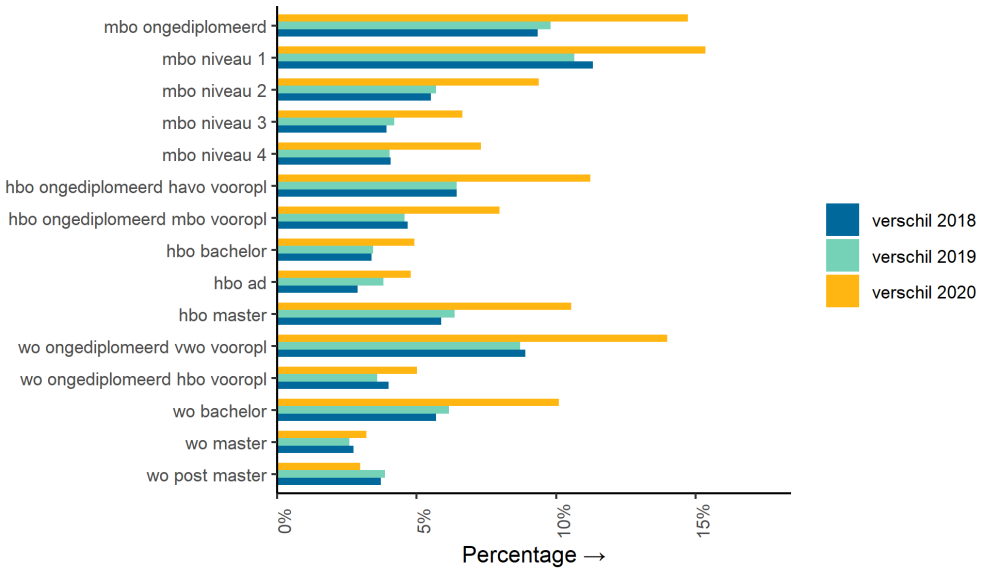

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS

Alleen voor werkende vso-verlaters die het arbeidsmarktgerichte profiel hebben gevolgd met een contact voor bepaalde tijd is de kans op het verliezen van werk toegenomen tussen 2020 en 2019. Voor werkende vso-verlaters (arbeidsmarktgerichte profiel) met een contract voor onbepaalde tijd is kans op baanverlies niet systematisch veranderd de afgelopen drie jaar.

Tabel 5.3 baanverlies naar aanstellingsduur van werkende VSO arbeidsmarktprofiel uitstromers

		2018		2019		2020	
		%	n	%	n	%	n
Feb - jun	Onbepaalde tijd	3,3	302	4,5	375	2,1	435
	Bepaalde tijd	11,2	1.224	12,9	1.321	17,3	1.325
Feb - sept	Onbepaalde tijd	4,6	302	6,4	375	4,4	435
	Bepaalde tijd	16,4	1.224	16,4	1.321	18,0	1.325

Bron: Inspectie van het Onderwijs, eigen berekeningen op basis van niet openbare microdata van het CBS